

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav českých dějin

České dějiny

Autoreferát (teze) disertační práce

Ing. Mgr. Michal Vokurka

Panství. Vztah aristokrata k pozemkové držbě.

Sasko-lauenburští vévodové 1600–1750

**Manor demesne. Aristocrat's relationship to the land
ownership. Dukes of Saxe-Lauenburg 1600–1750**

Vedoucí práce doc. Mgr. Marie Koldinská, Ph.D.

2023

Otázky a cíle

Zastřešující rámec mé disertační práce bude tvořit jednak současné bádání o raně novověké šlechtě v Čechách, jednak prostorová a teritoriální studia (historická geografie, částečně též sociologie prostoru), neboť podstatnou úlohou panství byla právě moc nad územím, resp. jeho správa. Za ústřední považuji otázku po vztahu majitele k jeho panství, resp. jak se tento vztah na daném území projevil. Pobělohorské Čechy jsou někdy označovány jako ráj šlechty (Volker Press),¹ je proto namístě se věnovat činnosti šlechty na jejím majetku v těchto specifických podmínkách. Péče o majetek také někdy figuruje jako poněkud vágní, či blíže nezkoumaný pojem, například pro označení životního období šlechtice po konci aktivní úřednické kariéry. Bude mě tedy zajímat náplň takové péče a její konkrétní projevy, přičemž primární bude zájem o území, případně vrchnostenské nemovitosti, nikoliv o jednotlivé osoby.

Jaké byly představy o dobře fungujícím a vypadajícím panství či jeho dílčích částech? Dařilo se je naplňovat, případně jaké byly důsledky neúspěchu? Měla tehdejší krajinaotvorba šanci zasáhnout celé panství, nebo se týkala jen vybraných lokalit? Co bylo považováno za vhodné, užitečné či pěkné? Nakolik se jednotlivé činnosti odehrávaly na každém panství zvlášť a kdy se naopak využívalo specializace, dělby práce a specifických (mikro-)regionálních podmínek? A jakou roli v tom všem měli majitelé a majitelky panství?

Na tyto otázky se pokusím odpovědět sledováním vývoje pozemkové držby, budování rezidencí, zasahováním do náboženského života (zde především z pohledu výstavby kostelů, podpory klášterů a poutních míst) a péčí o vybrané krajinné komponenty (zahrady, vodní plochy, lesy a hospodářské dvory). Majitele chápu nejen jako uživatele zisku (nejen finančního, ale v širším pojetí profitování z toho, co panství a příslušné zázemí nabízelo), který z takto spravovaného území mohl plynout, ale také jako někoho, kdo se o panství stará s vidinou předání do další generace. V tomto kontextu vrchnost panství využívá i (spolu)utváří, přičemž její podíl je patrný především v rozhodovacím procesu, ať už jde o vydávání nařízení, vynakládání prostředků na výstavbu a opravu objektů a další vyřizování agendy. Je to také majitel, kdo má odpovědnost za panství, které ho reprezentuje, což opět v případě dobré správy může být vrchnosti ku prospěchu a dobré pověsti.

Zároveň v případě sledovaných majitelů nejsou k dispozici explicitní zmínky, kde by se vlastníci vyjadřovali o svém vztahu k panství. Vztah mezi majitelem a dominiem tak bude muset být (re)konstruován na základě nepřímých ukazatelů. Hlavní pozornost bude soustředěna

¹ PRESS 1991, s. 274.

na krajinu a prostor, tedy fyzické (materiální) a vizuální projevy péče o panství (jakožto území). Další významné aspekty, k nimž by patřilo například právní ukotvení vztahu vrchnosti k pozemkovému vlastnictví nebo zadlužování alodiálních (a někdy také majorátních) statků, zůstanou ponechány stranou, jakkoliv nechci znevažovat jejich význam. Patří to zkrátka k limitům této práce, jejíž těžiště by mělo spočívat mezi estetizací a ekonomizací sledovaného území (dominia).

Časové a prostorové vymezení

Práci je soustředěna přibližně na období mezi roky 1600 a 1750, přičemž bližší pozornost je věnována období v letech 1620 až 1740, zatímco zbytek nebude zkoumán tak podrobně a slouží především pro dotvoření časového kontextu a nastínění některých vývojových linií a procesů. K tomu ostatně opravňuje i příchod příslušníků sasko-lauenburského rodu do Čech a následné vymření rodu i v ženské linii.

Počátek zkoumaného období (1600) byl zvolen tak, aby bylo možné podchytit i vývojové tendence nastupující již před třicetiletou válkou. Jádrem práce tvoří tzv. období baroka, jež v historiografii posledních desetiletí prošlo a prochází pozoruhodným vývojem od jeho pojetí jako temna, útlaku a germanizace, jež vystřídala antiteze v podobě zpochybnění převládajícího narativu (někdy dokonce jeho popřením) a zdůrazněním konjunkturálních období a úspěšného zakořenění barokní kultury v čele s hodnotnou architekturou.² Dnešní konsenzuální pojetí pracuje snad již více vyváženě mezi oběma póly a snaží se méně generalizovat. Tímto prizmatem, s ohledem na lokální specifika, se pokusím nahlížet i problematiku pojednávanou v mé disertaci, která bude časově dovedena do období nastupujícího osvícenství.³ Tou dobou jednak docházelo k proměně dobového diskurzu (včetně pohledu na šlechtu, její majetek a privilegia, hospodářství i správu území), navíc do vztahu mezi majitelem a panstvím (a poddanými) začal zásadním způsobem vstupovat stát.⁴ Počátek této „osvícenské“ proměny (spíše ještě z vlastní iniciativy šlechty než státu) je částečně vysledovatelný již na konci první poloviny 18. století a hypoteticky lze předpokládat, že se takové náznaky objevily i na sledovaných panstvích.

² K pojmu „temno“ ve spojení s barokním obdobím srov. ČORNEJOVÁ 2022, s. 9–12.

³ K osvícenství nejnověji TINKOVÁ 2022, zde s. 76–99.

⁴ Ke změnám náleží také zdanění dominikálu (1756) – srov. CERMAN 2011, s. 461–476.

Pro periodizaci vývoje českých zemí (se zohledněním dopadu na podobu panství a vrchnostenského hospodaření) ve sledované době je možné použít následující dělení⁵: první etapu, během níž se Julius Jindřich objevil v Čechách, lze charakterizovat jako konec míru (přibližně 1600–1620). V této době, již po konci renesanční konjunktury 16. století, končí rudolfinská epocha za jejíž dozvuk lze snad ještě považovat i vládu Matyáše II. Přiosťují se náboženské spory, přichází nové rody a vymírají některé významné české rody (Smiřičtí, Rožmberkové, Perštejnové). Druhou fází lze nazvat obdobím restrukturalizace pozemkové držby (1620–1650), jež se v podstatě překrývá s třicetiletou válkou a všemi změnami které přinesla či urychlila. Po ní přichází poválečná agrární deprese (zhruba 1650–1680), během níž vedle konsolidace šlechtického velkostatku probíhá také důležitá misijní (protireformační) činnost započatá již v první polovině století.⁶

Přibližně od osmdesátých let 17. století dochází k oživení hospodářství, přibývá populace a začíná se více stavět. Do vypuknutí válek o rakouské dědictví je poměrně obtížné vidět v tomto téměř 60 let dlouhém časovém úseku jemnější periodizaci. Je však zřejmé, že komplexnější pojetí krajinářských areálů, které je významné z hlediska komponované krajiny a otisku moci v ní, vzniká až po roce 1700. Též některé reformy spojené s koncem vlády Leopolda I. a Josefem I. významně promlouvají do situace na panstvích (např. daňová zátěž) a koncentrují se kolem roku 1710, který je možné brát za pomyslný, avšak velmi měkký mezník. Po tomto roce vrcholí stavební aktivita českého baroka, a to přibližně do roku 1730.

V průběhu třicátých let došlo ke znatelnému finančnímu vyčerpání monarchie z neustálých válek. Ostatně vláda Karla VI. je někdy (právě pod vlivem posledních let jeho vlády a událostmi z počátku vlády Marie Terezie) nazývána jako neúspěšná. S počátkem válek ve čtyřicátých letech 18. století pochopitelně došlo také k útlumu stavební činnosti šlechty. Stavebníci (tj. majitelé panství) navíc začali dbát jiných hodnot náboženských, (morálně-)ekonomických i estetických.⁷ Postupný přechod směrem k nábožensky tolerantnímu smýšlení, merkantilistické (kamaralisticke) nauce a klasicizujícím formám architektury spadá na samotný okraj časového záběru této práce a je v materiálech, s nimiž jsem pracoval, znatelný spíše v náznacích.⁸ Tato poslední etapa, během níž se sledovaných panství ujímají noví majitelé, kteří musejí čelit výzvám souvisejícím s válečným děním, spadá do přibližně do let 1730–1750.

⁵ Podobnou periodizaci nabízí i VALENTA 2011, s. 45–46; HOJDA 1992.

⁶ K hospodářskému vývoji srov. MAUR 1981, zde s. 210.

⁷ TINKOVÁ 2022, s. 24–29.

⁸ Přelomu baroka a osvícenství se v poslední době věnovala Veronika ČAPSKÁ, *Mezi texty a textiliemi. (Swéerts-)Šporkové, textové praxe a kulturní výměna na přelomu baroka a osvícenství*, Praha 2016.

K hlubší analýze jsem si vybral někdejší panství sasko-lauenburských vévodů, tedy s časovým přesahem před i za jejich činnost. K těmto lokalitám mě vedou dva důvody: 1) Državy sasko-lauenburských vévodů, později pak bádenských markrabat v západních Čechách (zejména panství Ostrov a Toužim) a bavorských vévodů v severních (Zákupy, Horní Police, Ploskovice) a středních Čechách (Buštěhrad, Tachlovice, Zvoleněves), tvoří poměrně velká území v oblastech s různými přírodními podmínkami. Lze tedy pracovat s hypotézou, že i přes rozdílné přírodní podmínky i předchozí historický vývoj docházelo k určité unifikaci (tzv. kulturní jednotě) pomocí kulturně-společenského utváření prostoru. Zároveň je možné sledovat další vývoj od doby, kdy se území rozpadlo na dva celky, z nichž každý náležel jinému majiteli. 2) Těmito državami jsem se zabýval ve diplomové práci, avšak pouze z hlediska krajinyotvorby.⁹ Pro relativně dobré pramenné dochování, a naopak malé zpracování považuji za vhodné se tomuto území dále věnovat a rozvíjet započaté bádání. Disertační práce se od té diplomové (a její knižní podoby) liší jak metodologií a tematickým uchopením jednotlivých kapitol, tak především mnohem hlubší reflexí pramenné základny. Předkládaná disertace ve větší míře zahrnuje hospodářské aktivity (včetně instrukcí) a významně rozšiřuje dosavadní zpracování témat jako jsou rezidence, zahrady či lesy. Právě environmentální aspekt považuji za jedno z významných obohacení, které se týká jak lesů, tak tématu vody.

Z pohledu sasko-lauenburského rodu, byla většina tohoto obrovského majetku získána během jediného desetiletí v letech 1623–1632. Roli v tom hrálo jak přerozdělování konfiskátů, tak výhodný sňatek. Rád bych ovšem alespoň z hlediska koncentrace pozemkového majetku zohlednil historii jdoucí před sasko-lauenburské majitele, neboť kořeny řady procesů, s nimiž se vévodové potýkali, sahají před jejich působení. Dále bylo dominium rozšiřováno, a to jednak přikupováním menších statků v nejbližším okolí (často i po jednotlivých vsích), jednak nákupem větších statků či panství. Větší celky byl zakoupeny v šedesátých letech 17. století (Hauenštejn, Měděnec, Ploskovice), kdy se Šlikové pod vlivem agrární deprese zbavovaly své základny v méně úrodných částech Čech, především západních Čechách. Další velké celky byly zakoupeny až v letech 1726 (posázavské panství Kácov) a 1732 (rozlehlé a úrodné panství Tachlovice SZ od Prahy), tedy po rozdělení domény mezi dědičky. Obě akvizice byly opět iniciovány finančními problémy prodávajícího. Kromě toho bude potřeba věnovat pozornost několika zvažovaným, avšak nakonec neuskutečněným transakcím (srov. oddíl Nákup panství).

⁹ Diplomová práce byla členěna podle jednotlivých panství, na nichž byly následně popsány urbanisticko-krajinářské kompozice (srov. VOKURKA 2018a; VOKURKA 2022b).

Prameny

Předkládaný text vychází kromě uváděné literatury také z práce s dobovými písemnými prameny, uloženými zpravidla ve rodových archivech a fondech příslušných velkostatků. Jedná se nejčastěji o popisy panství, urbáře, instrukce a v neposlední řadě také o aktový, méně též účetní materiál. Důležitým pramenem pro ostrovská panství je tzv. *Bílá kniha*, tj. urbář s popisem jednotlivých panství z roku 1695.¹⁰ Dále se v rodových archivech nacházejí korespondence s vrchnostenskými úředníky, v nichž lze zásahy majitele do správy a podoby území sledovat. Významné byl především soubor fondů Národního archivu v Praze *Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – Administrace toskánských statků* a jeho jednotlivé části vytvořené podle spisových pododdělení.¹¹ Pro zjednodušení cituji tyto fondy jako „ATS“ a příslušné spisové pododdělení (tj. *společné*, nebo nazvané podle příslušného panství). Podobně nezastupitelnou roli měly i fondy Státního oblastního archivu (SOA) v Plzni, pobočka Klášter u Nepomuku, kde jsou uloženy fondy *Bádenská tajná dvorská kancelář v Rastattu* (dále jako BTDK) a *Vrchní úřad Ostrov* (VÚ Ostrov), který obsahuje spisy ke všem panstvím ostrovské skupiny (srov. níže). Z dalších fondů je potřeba zmínit fondy velkostatků (VS) ze SOA v Plzni a Litoměřicích (uloženo v děčínské pobočce). Doplnkovou roli pak měly Generallandesarchiv (GLA) Karlsruhe a Landesarchiv (LA) Schleswig v Německu a několik fondů farních úřadů v Česku.¹²

Opomenout nemohu ani různé prameny ikonografické povahy – kresby, malby, výtvarné umění, případně sem lze zařadit i prameny kartografické. Oproti relativně systematickému uložení písemných pramenů je dohledávání jednotlivých vyobrazení velmi složité (kromě těch, která zůstala stát na původním, často i volně přístupném místě). Některá se dodnes nacházejí v historických rezidencích, jiná skončila v nejrůznějších sbírkách či svozech a je velmi složité, ba nemožné je vypátrat. To se týká především sasko-lauenburské sbírky obrazů, která byla později rozprodávána po malých částech (podobně bohužel skončila i knihovna, kterou zdědila Marie Benigna).¹³ Ke studovaným panstvím je obrazových pramenů a map známo poměrně málo, přesto však tuto skupinu pramenů nelze opomenout. Za pozornost stojí zejména album

¹⁰ SOA Plzeň, BTDK, Bílá kniha, inv. č. 2, kart. 1. Existují i opisy, např. cca z roku 1705 tzv. Červená kniha. (SOA Plzeň, VÚ Ostrov, Červená kniha, inv. č. 31, kart.) K možnostem podobných pramenů srov. MAUR 2004.

¹¹ Ke genezi těchto fondů srov. ČERNÝ 1932.

¹² K mému částečnému překvapení jsem nakonec pro tuto práci nevyužil materiálů z Kreisarchiv Ratzeburg, kde jsem měl možnost bádát během studijního pobytu na Universität Hamburg financovaném DAAD-Ost. Pobyt byl však zcela zásadní z hlediska zahraniční (nejen německojazyčné) literatury.

¹³ SVOBODOVÁ 2015, s. 57–58.

k ostrovské zahradě od Zachariase Lescheho a dalších autorů,¹⁴ dále série vyobrazení ostrovské zahrady a osmi panství ostrovské skupiny od Johanna Michaela Sockha,¹⁵ Z jednotlivin potom hraniční mapa panství Měděnec a Vintířov a nedatovaný plán ploskovicické zahrady.¹⁶ Zda se některé z mnoha maleb vystavených ve sledovaných rezidencích nějak vztahovaly k okolním panstvím může být maximálně předmětem spekulací, neboť jejich obsah neznáme. V nejlepším případě jsou k dispozici stručné popisy z inventářů.

Pro studium krajiny a land-use mají svou nezastupitelnou hodnotu také hmotné prameny včetně architektury a pozůstatků činnosti člověka v krajině. Proto jsem vedle návštěvy vybraných míst využil některých nedestruktivních metod krajinné archeologie, zejména návštěvu terénu a dálkový průzkum země (DPZ).¹⁷ Díky DPZ je možné zobrazení struktur (např. zaniklých objektů, bývalých rybníků apod.), které nemusí být člověku na místě zřejmé, případně umožní vytipovat místa vhodná k důkladnější prohlídce *in situ*. Výhodou je pohled z výšky, díky němuž badatel získá souvislosti, které by jinak mohly uniknout. Podstatná však zůstává správná interpretace a datace zobrazených objektů.¹⁸ Tyto metody (ať už staré letecké fotografie nebo moderní lidarové snímky) jsou důležité při posuzování osových kompozic, hledání starých cest, ale také zaniklých rybníků či stop po těžební činnosti.

Další role hmotných a částečně též ikonografických pramenů spočívá v tom, že je lze chápat jako prostředek komunikace mezi majitelem panství (objednavatelem) a širším *publikem*.¹⁹ Toto publikum sice není schopno číst texty (na rozdíl od moderní Habermasovy veřejnosti),²⁰ ale (analogicky k Habermasovu pojetí) do jisté míry ovládá „čtení“ symbolů, přičemž touto „vizuální gramotností“ mám na mysli právě onu schopnost porozumět zobrazenému. Předmoderním publikem jsou tedy široké vrstvy společnosti, kterým je tato symbolická komunikace určena, ať už jde o poddané, ostatní šlechtu a další, přičemž je potřeba zdůraznit, že míra porozumění je podmíněna kulturně, nábožensky, vzděláním a dalšími faktory.²¹ Důležitý rozdíl oproti komunikaci v moderní obě spočívá také v *médiu*, které v případě krajiny tvorby a rezidencí (na rozdíl např. od pravidelně vycházejících novin) zůstává pevně na

¹⁴ *Wasserkünste von Schlackenwerth* (Universitätsbibliothek Salzburg, G 431 I, 1642).

¹⁵ K zahradě: GLA Karlsruhe, sign. HfK-Hs, Nr. 252, „*Vues Es Perspective de la Residence et de tous le Compartimens du Jardin de Slackenwerth*“; k panstvím: Tamtéž, sign. HfK Planbände XVI.

¹⁶ K Měděnci SOA Plzeň, VÚ Ostrov, inv. č. 253, obr. 1; k Ploskovicím Bayerische Staatsbibliothek, Cod. Ico. 180 h.

¹⁷ Snímky pro Českou republiku jsou dostupné na www.ags.cuzk.cz [31. ledna 2023].

¹⁸ GOJDA 2017.

¹⁹ Srov. BURKE 2001, s. 34 a dále.

²⁰ HABERMAS 2000, s. 71–86.

²¹ Srov. HABERMAS 1985, s. 128.

svém místě. Tento deficit v oslovování publika byl ovšem částečně vyvažován právě tištěnou produkcí s idealizujícími ilustracemi,²² které se dostaly zpravidla k vyšším, vzdělanějším a majetnějším vrstvám, zatímco směrem k nižším vrstvám se zásadní komunikace odehrávala *in situ*, neboť zde šlo převážně o komunikaci směrem k vlastním, místně příslušným poddaným. Přestože je potřeba kromě vlastních tvůrců (obvykle součinnost majitele a dalších aktérů) uvažovat také o recipientech, je obtížné, často dokonce nemožné dohledat ono publikum v pramenech. Ve své práci mu proto věnuji alespoň částečnou pozornost ve vztahu k rezidencím a zahradám, neboť jinde to prameny neumožňují.

Členění oddílů

Členění práce vychází z klasické kartografické redukce zobrazovaných objektů na plochu, linii a bod.²³ Tyto objekty (a jejich jednotlivé typy) budou studovány blíže v jednotlivých kapitolách, bude sledován jejich management a proměna v přibližném časovém horizontu mezi lety 1600 až 1750. Z vybraných pomyslných bodů bude věnována pozornost rezidencím, sakrálním stavbám, hospodářským dvorům a protoindustriálním provozům. Jedná se obvykle o významné stavby, které se uplatňovaly v krajině jako pohledové dominanty, zároveň se ale z nich a kvůli nim upravovalo jejich okolí. Z dílčích ploch budou diskutovány zastavěné plochy (města, městečka a vsi), dále zahrady, lesy a vodní plochy (rybníky). Vynechat nelze ani sama panství, takže je věnována jedna z úvodních kapitol jejich nákupu. Méně pozornosti bude věnováno liniím; přesto jsou součástí kapitoly o vodě také potoky a řeky; jen částečně budou zohledněny i některé hranice a průběhy vybraných cest. V neposlední řadě upozorním na některé vizuální či kompoziční osy mezi významnými objekty. Za body lze považovat jednotlivá místa s konkrétními stavbami, ať už šlo o rezidence či církevní stavby.

Před přikročením k analýze jednotlivých prvků (body, linie, plochy), je pojednáno o vývoji jednotlivých územně-správních celků – tedy statků a panství. Následně je popsán vývoj územní držby v lokalitách, které byly součástí sledovaných domén kolem roku 1750, takže lze sledovat (v textu i mapě) postupnou arondaci. Kromě toho je také stručně načrtnuta podoba správy jednotlivých celků a popsána úloha nejvýznamnějších úřadů. Stejně tak je věnován prostor jednotlivým majitelům a umělcům, kteří podobu panství ovlivnili. Se správou a podobou území

²² K obrazovým tiskům ŠIMŮNEK 2018, s. 167–319. Ze sledovaných panství to jsou např. vyobrazení ostrovské zahrady nebo reprodukce Panny Marie Polické.

²³ Stejně uvažoval již kolektiv autorů při studiu krajiny jižní Moravy: SVOBODA a kol. 2016.

souvisí i analýza některých pasáží z instrukcí a řádů, které používám u některých tematických kapitol. V řazení jsem upřednostnil představit nejprve osoby (aktéry), teprve potom se věnovat území od jeho akumulace po jednotlivé tematicky zaměřené kapitoly.

Vybraná panství v časovém horizontu přesahujícím jedno století představují velký celek s poměrně vydatným množstvím archivního materiálu. Stejně tak se mohou (a právem) zdát obšírná témata, jimiž jsem vymezil jednotlivé kapitoly. Bez nadsázky lze konstatovat, že disertační práci by bylo možné sepsat o každém z nich zvlášť. Přesto věřím, že i přes nutnost držet se náležitého měřítko, v němž nebude možné zohlednit některé detaily, má smysl nahlédnout vybranou problematiku na těchto panstvích v jejich celistvosti.

Seznam zdrojů

Archivní prameny

Generallandesarchiv Karlsruhe (GLA Karlsruhe)

Haus- und Staatsarchiv

Hausfideikommiss

Landesarchiv Schleswig (LA Schleswig)

Laueburgische Regierung zu Ratzeburg

Národní archiv Praha (NA Praha)

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – Administrace toskánských statků – spisové pododdělení společné (ATS – společné)

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – Administrace toskánských statků – spisové pododdělení Kácov (ATS – Kácov)

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – Administrace toskánských statků – spisové pododdělení Ploskovice (ATS – Ploskovice)

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – Administrace toskánských statků – spisové pododdělení Zákupy (ATS – Zákupy)

Ředitelství císařských soukromých a rodinných statků Praha – Administrace toskánských statků – spisové pododdělení Zvoleněves (ATS – Zvoleněves)

Státní oblastní archiv Litoměřice (SOA Litoměřice)

Římskokatolický farní úřad Zákupy

Velkostatek Horní Police (VS Horní Police)

Velkostatek Ploskovice (VS Ploskovice)

Státní oblastní archiv Plzeň (SOA Plzeň)

Bádenská tajná dvorská kancelář v Rastattu (BTDK)

Velkostatek Toužim (VS Toužim)

Vrchní úřad Ostrov (VÚ Ostrov)

Státní oblastní archiv Praha (SOA Praha)

Velkostatek Buštěhrad (VS Buštěhrad)

Velkostatek Tachlovice – Jeneč (VS Tachlovice – Jeneč)

Velkostatek Zvoleněves (VS Zvoleněves)

Státní okresní archiv Česká Lípa (SOkA Česká Lípa)

Arciděkanský úřad Horní Police

Státní okresní archiv Karlovy Vary (SOkA Karlovy Vary)

Farní úřad Sedlec

Karlsbader Kurliste

Státní okresní archiv Litoměřice (SOkA Litoměřice)

Archiv města Lovosice

Elektronické zdroje

Analýza výškopisu (Zeměměřický úřad): <https://ags.cuzk.cz/av/>

Badatelna (bývalý web archivní správy): <http://www.badatelna.eu>

Bayrische Staatsbibliothek: <https://bildsuche.digitale-sammlungen.de>

Databáze sochařů Ústavu dějin umění (dnes nefunkční odkaz): cs.isibart.org/person/50681

Genealogische Funfe: <http://www.genealogischefunfe.de>

Heimatbund und Geschichtsverein Herzogtum Lauenburg: <https://hghl.org>

Online etymologický slovník češtiny: <http://www.ceso.cz/slovo/hrad>

Schloss Favorite: <https://www.schloss-favorite-rastatt.de>

Skoky u Žlutic – Maria Stock: <https://www.skoky.eu>

Süddeutscher Barock: <https://www.sueddeutscher-barock.ch>

Útvine – web obce: <https://www.utvina.cz>

Staré tisky

ANONYM 1755: *Kurtz gefaßter Historischen Nachrichten zum Behuf der Neuern Europäischen Begebenheiten XXX*, Regenspurg 1755.

BALBÍN 1679: Bohuslav BALBÍN, *Miscellanea historica regni Bohemiae*, Decada I, Liber I, Praha 1679.

BÖCKLER 1665: Georg Andreas BÖCKLER, *Architectura curiosa nova: Der dritte Theil*, Nürnberg 1664.

BRUSCHIUS 1683: Caspar BRUSCHIUS, *Gründliche Beschreibung des Fichtel-Berges, aus welchem vier Schiff-reiche Wasser, den Meyn, die Eger, die Nab, und Saal entspringen*, Nürnberg 1683.

DUBRAVIUS 1596: Jan DUBRAVIUS, *De Piscinis et piscinum, qui in illis aluntur, naturalis, Libri quinque*, Norimberg 1598.

ELSHOLZ 1666: Johann Sigismund ELSHOLZ, *Vom Garten=Baw: Oder Unterricht von der Gärtnerey...*, Köln an der Spree 1666.

GUMPPENBERG 1672: Guilielmus GUMPPENBERG, *Atlas Marianus quo Sanctae Dei Genitricis Mariae Imaginum Miraculosum Origines Duodecim Historiarum Centuriis explicantur*, Monachii 1672.

HAGER 1747: Johann Georg HAGER, *Ausführliche Geographie. Zweyter Theil, von Teutschland überhaupt, insonderheit von Oesterreich, Bayern, Franken, Schwaben,*

Oberrhein, Niederrhein, Westphalen, Niedersachsen, Obersachsen und Böhmen, Chemnitz
1747.

HOGENBERG 1655: Abraham HOGENBERG, *Hortorum Viridariorumque: Nouiter in Europa praecipue adornatorum elegantes et multiplices formae ad vivum delineatae et aeri incisae*, [S.l.] 1655.

HOHBERG 1682: Wolfgang Helmhardt HOHBERG, *Georgica curiosa oder Adeliches Landleben*, Nürnberg 1682.

LEUTHNER 1677: Abraham LEUTHNER, *Grundliche Darstellung der fünf Seülen wie solche von dem weitberühmbten Vitruvio Scamoppio und andern vornehmben Baumeistern zusamben getragen und in gewisse Austheilung verfasst worden*, Prag 1677.

MITTHOFFEN 1629: Daniel MITTHOFFEN, *Kurtzer historischer Bericht. Wie die Vorfahren hochlöblichen angedenckens iesziger noch lebender Hertzogen zu Sachsen, Engern und Westphalen umb die Sachsische Churgerechtigkeit gekommen und Sie selber biß dato davon noch abgehalten worden [...]*, s. l. 1629.

MÜLLER 1714: Johann Joachim MÜLLER, *Entdecktes Staats-Cabinet: Darinnen so wohl das Jus Publicum, Feudale Und Ecclesiasticum, Nebst dem Ceremoniel- und Curialien-Wesen, Als auch die Kirchen- und Politische Historie, Samt der Genealogie- und Litteratur, Durch extraordinaire Nachrichten und mit beygefügtten Diplomatus*, Band 2, Jena 1714.

SCHERER 1702: Henricus SCHERER, *Atlas Marianus sive Praecipuae Totius Orbis Habitati Imagines et Statue Magnae Dei Matris Beneficiis ac Prodigis*, Pars III., Monachii 1702.

SCHMUTZEN 1662: Michael Raphael SCHMUTZEN, *Tractatus novus de Nymphis Carolobadensibus*, Neuburg an der Donau 1662.

SPORCK 1751: Johann Rudolph SPORCK, *Talpa Literaria Operi Utili Vacans et Ter Mille Chronographicos Exstruens, et Exaltans Acervos in Pratis, et in Horto Parnassi*, Vetro-Pragae 1751.

VOGT 1712: Mauritius VOGT, *Das jetzt=lebende Königreich Böhmen...*, Frankfurt und Leipzig 1712.

ZEILLER 1650: Martin ZEILLER, *Topographia Bohemiae, Moraviae Et Silesiae*, Frankfurt am Main 1650.

Literatura

ASCHE 1961: Sigfried ASCHE, *Drei Bildhauerfamilien an der Elbe: acht Meister des siebzehnten Jahrhunderts und ihre Werke in Sachsen, Böhmen und Brandenburg*, Wiesbaden 1961.

AUSLANDER 2005: Leora AUSLANDER, *Beyond Words*, *American Historical Review* 110, 2005, č. 4, s. 1015–1045.

BACK 1938: Ernst BACK (Hg.), *Kurze Erzählungen aus der Lebensbeschreibung Ihro Excellenz Herrn Franz Antoni Grafen von Sporck, verfaßt von seinem Pagen Ferdinand Rackowsky zu Kukus am 1. Septembris 1778*, Kukus 1938.

BACHTÍK – DRÁPALOVÁ 2016: Jakub BACHTÍK – Kristýna DRÁPALOVÁ, *Protireformační krajina barokního Podkrušnohoří*, *Zprávy památkové péče* 76, 2016, č. 3, s. 307–316.

BARTŮŠEK 2016: Václav BARTŮŠEK, *Co mohou prozradit české archivní prameny o piaristické koleji v Rastattu v letech 1715–1778*, *Paginae historiae* 24, 2016, č. 1, s. 47–77.

BASTL 2000: Beatrix BASTL, *Tugend, Liebe, Ehre. Die adelige Frauen in der Frühen Neuzeit*, Wien – Köln – Weimar 2000.

van BAVEL – CURTIS – DIJKMAN a kol. 2020: Bas van BAVEL – Daniel R. CURTIS – Jessica DIJKMAN – Matthew HANNAFORD – Maïka de KEYZER – Eline van ONACKER – Tim SOENS, *Disasters and History. The Vulnerability and Resilience of Past Societies*, Cambridge 2020.

BĚLINA – KAŠE – MIKULEC – VESELÁ – VLNAS 2011: Pavel BĚLINA – Jiří KAŠE – Jiří MIKULEC – Irena VESELÁ – Vít VLNAS, *Velké dějiny zemí Koruny české IX. 1683–1740*, Litomyšl – Praha 2011.

BĚLOHLÁVEK a kol. 1985: Miloš BĚLOHLÁVEK (red.) a kol., *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Západní Čechy [IV]*, Praha 1985.

BENEDIKT 1923: Heinrich BENEDIKT, *Franz Anton Graf von Sporck (1662–1738) zur Kultur der Barockzeit in Böhmen*, Wien 1923.

BERNAU 1875: Friedrich BERNAU, *Geschichte des Schlosses und Gutes Hauenstein bei Schlackenwerth, sammt Beschreibung der Stadt Kupferberg und des Kupferhügels*, Karlsbad 1875.

BEZECNÝ – KRÁL – MAREK 2010a: Zdeněk BEZECNÝ – Pavel KRÁL – Pavel MAREK, *Společnost raně novověkých českých zemí. Šlechta*, in: Václav Bůžek (red.) a kol., *Společnost českých zemí v raném novověku. Struktury, identity, konflikty*, Praha 2010, s. 77–101.

BEZECNÝ – KRÁL – MAREK 2010b: Zdeněk BEZECNÝ – Pavel KRÁL – Pavel MAREK, *Kolektivní identita společenských struktur a její proměny. Šlechta*, in: Václav Bůžek (red.) a kol., *Společnost českých zemí v raném novověku. Struktury, identity, konflikty*, Praha 2010, s. 223–298.

BISCHOFF – HILL 2012: Malte BISCHOFF – Thomas HILL, *Gottorf*, in: Wolfgang Adam – Siegrid Westphal (red.), *Handbuch kultureller Zentren der Frühen Neuzeit. Städte und Residenzen im alten deutschen Sprachraum*, Band 1, Berlin – Boston 2012, s. 669–712.

BOBKOVÁ-VALENTOVÁ – MIKULEC 2013: Kateřina BOBKOVÁ-VALENTOVÁ – Jiří MIKULEC, *Církevní správa a náboženská praxe*, in: Jiří Mikulec (red.) a kol., *Církev a společnost raného novověku v Čechách a na Moravě*, Praha 2013, s. 109–162.

BOGNÁR 2020: Anna-Victoria BOGNÁR, *Der Architekt in der Frühen Neuzeit. Ausbildung – Karrierewege – Berufsfelder*, Heidelberg 2020.

BRČÁK – WOLF 2021: Marek BRČÁK – Jiří WOLF, *Julius František Sasko-Lauenburský a Anna Marie Františka Toskánská jako dobrodinci kapucínského konventu v Zákupech*, *Sborník archivních prací* 71, 2021, č. 2, s. 398–423.

BRÜHÖFNER 2004: Bernd BRÜHÖFNER, *Gewässer in der mitteleuropäischen Kulturlandschaft. Ein Beitrag der Historischen Geographie zur Gewässergeschichte und regionalen Verbreitung anthropogener Gewässerformen der Wasserhaltung und der Wässerung unter besonderer Berücksichtigung der Teichwirtschaft*, Dissertation, Mathematisch-Naturwissenschaftliche Fakultät der Georg-August-Universität zu Göttingen 2004.

BRUNNER 1942: Otto BRUNNER, *Land und Herrschaft. Grundfragen der territorialen Verfassungsgeschichte Südostdeutschland im Mittelalter*, Brünn – München – Wien 1942.

- BŘEZÁČKOVÁ 2019: Petra BŘEZÁČKOVÁ, *Ploskovice a Zákupy. Zahrady Anny Marie Františky s vůní ananasu*, *Paginae historiae* 27, 2019, č. 1, s. 166–183.
- BURKE 2001: Peter BURKE, *Eyewitnessing. The Uses of Images as Historical Evidence*, London 2001.
- BUTTLAR – MEYER 1996: Adrian von BUTTLAR – Margita M. MEYER, *Historische Gärten in Schleswig-Holstein*, Heide 1996.
- BÜTTNER 2000: Nils BÜTTNER, *Die Erfindung der Landschaft. Kosmographie und Landschaftskunst im Zeitalter Bruegels*, Göttingen 2000.
- BŮŽEK 1997: Václav BŮŽEK, *Die Balance der kommunikativen und kulturellen Systeme in der Gesellschaft aristokratischer Höfe frühneuzeitlicher böhmischer Länder*, in: Jan Peters (Hg.), *Gutsherrschaftsgesellschaften im europäischen Vergleich*, Berlin – Boston 1997, s. 283–294.
- BŮŽEK 2007: Václav BŮŽEK, *Urozenec*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (red.), *Člověk českého raného novověku*, Praha 2007, s. 79–110.
- CATALANO 2008: Alessandro CATALANO, *Zápas o svědomí. Kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598–1667) a protireformace v Čechách*, Praha 2008.
- CERMAN 2005: Ivo CERMAN, *Mezi Vídní a Veltrusy: Rudolf Chotek a jeho letní rezidence*, *Confluens: sborník historických a vlastivědných prací z Mělnicka* 1, 2005, č. 1, s. 92–97.
- CERMAN 2011: Ivo CERMAN, *Šlechtická kultura v 18. století. Filozofové, mystici, politici*, Praha 2011.
- CERMAN – MAUR 2001: Markus CERMAN – Eduard MAUR, *Die wirtschaftliche und soziale Entwicklung im frühneuzeitlichen Böhmen aus mikro- und makrohistorischer Sicht*, in: Markus Cerman – Hermann Zeitlhofer (Hg.), *Soziale Strukturen in Böhmen. Ein regionaler Vergleich von Wirtschaft und Gesellschaft in Gutsherrschaften, 16.–19. Jahrhundert*, München 2002.
- CONAN 2005: Michel CONAN, *Introduction: The New Horizons of Baroque Garden Cultures*, in: Michel Conan (red.), *Baroque garden cultures: emulation, sublimation, subversion*, *Dumbarton Oaks* 2005, s. 1–36.

COSGROVE 1998: Denis COSGROVE, *Social Formation and Symbolic Landscape*, Wisconsin 1998.

CROOM 2014: Jane CROOM, *Courts, yards and houses: enclosing, enhancing and servicing the medieval and early modern great house c. 1050–1750*, *The Local Historian*, vol. 44, 2014, č. 2, s. 90–114.

ČECHURA 2001: Jaroslav ČECHURA, *Selská rebelie roku 1680*, Praha 2001.

ČECHURA 2016: Jaroslav ČECHURA, *Sýpka na obilí v Lipně – zakázka pro Pavla Ignáce Bayera z roku 1706. Fragmenty z každodennosti barokního stavitele*, in: *Ecclesia docta – společenství ducha a umění. K životnímu jubileu profesora Jiřího Kuthana*, Praha 2016, s. 480–500.

ČECHURA 2019: Jaroslav ČECHURA, *Marie Terezie Savojská, rozená z Liechtensteina, a její poddaní (Kostelec nad Černými lesy v letech 1712–1772)*, in: Petra Oulíková (red.), *Marie Terezie vévodkyně Savojská a české země*, Praha 2019, s. 39–105.

ČECHURA 2020a: Jaroslav ČECHURA, *Krizový management barokní ekonomiky? Panství Třeboň a Hluboká nad Vltavou za prvních Schwarzenberků (1660–1720)*, Praha 2020.

ČECHURA 2020b: Jaroslav ČECHURA, *Jakub Krčín z Jelčan. Architekt jihočeských rybníků*, Praha 2020.

ČECHURA 2021: Jaroslav ČECHURA, *Neklidné století. Třeboňsko v proměnách válečného věku (1590–1710)*, Praha 2021.

ČERNÝ 1930: Václav ČERNÝ, *Hospodářské instrukce. Přehled zemědělských dějin v době patrimoniálního velkostatku v XV.–XIX. století*, Praha 1930.

ČERNÝ 1932: Václav ČERNÝ, *V zákupském vévodství. (Zámek a archiv.)*, *Bezděz* 3, 1932, č. 1, s. 1–7.

ČORNEJ 1976: Petr ČORNEJ, *Vliv pobělohorských konfiskací na skladbu feudální třídy*, *Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et Historica* 1, 1976, s. 165–194.

ČORNEJOVÁ 2022: Ivana ČORNEJOVÁ, *Temno. Stručná historie*, Praha 2022.

ČERVENKA 2019: Vladimír ČERVENKA, *Velkostatek Luhov-Lišťany (1639) 1642–1933. Inventář*, Státní oblastní archiv v Plzni, Klášter 2019.

DE JONG 2005: Erik A. DE JONG, *Of Plants and Gardeners, Prints and Books: Reception and Exchange in Northern European Garden Culture 1648–1725*, in: Michel Conan (red.), *Baroque garden cultures: emulation, sublimation, subversion*, *Dumbarton Oaks* 2005, s. 37–84.

DOBALOVÁ 2013: Sylva DOBALOVÁ, *Zacharias Lesche, Salomon de Caus z Ostrova nad Ohří*, in: Lubomír Konečný – Lubomír Slavíček (red.), *Libellus amicorum*. Beket Bukovinská, Praha 2013.

DOBALOVÁ 2022: Sylva DOBALOVÁ, *Barockgärten in Böhmen. Kurzer geschichtlicher Abriss*, in: *Die barocke Idee. Fürstliche barocke Sommerresidenzen*, Dresden 2022, s. 15–24.

DRÁPALOVÁ 2017: Kristýna DRÁPALOVÁ, *Rekonstrukce krajiny. Mostecká pánev koncem 18. století*, *Zprávy památkové péče* 77, 2017, č. 1–2, s. 10–17.

DUCREUX 2013: Marie-Elizabeth DUCREUX, *Les parcours de << saint >> Heraclius, Prague 1706–1708*, in: *La Bibliothèque du Centre de Recherches Historiques* 3, 2013, s. 235–271.

ĎURČANSKÝ 2013: Marek ĎURČANSKÝ, *Česká města a jejich správa za třicetileté války. Zemský a lokální kontext*, Praha 2013.

EHRlich (red.) a kol. 2020: Marek EHRlich a kolektiv, *Typologie historické kulturní krajiny České republiky*, České Budějovice 2020.

ELLEDER – KREJČÍ – ŠÍROVÁ 2020: Libor ELLEDER – Jakub KREJČÍ – Jolana ŠÍROVÁ, *The 1714 flash flood in the Bohemian-Moravian Highlands – Reconstructing a Catastrophe*, *Quaternary International* 538, 2020, s. 14–28.

ELLEDER – ŠÍROVÁ – DAVID – KAŠPÁREK – KLETETSCHKA – DRAGOUN 2020: Libor ELLEDER – Jolana ŠÍROVÁ – Václav DAVID – Ladislav KAŠPÁREK – Günther KLETETSCHKA – Zvonimír DRAGOUN, *Vzestup a úpadek poděbradského a nymburského rybníkářství pohledem historické hydrologie*, *Vodohospodářské technicko-ekonomické informace* 62, 2020, č. 1, s. 18–31.

FANTA – PETŘÍK 2019: Josef FANTA – Petr PETŘÍK, *Forest and Climate Change in Czechia: An Appeal to Responsibility*, *Journal of Landscape Ecology* 11, 2018, No. 3, s. 3–16.

FELCMAN 1976: Ondřej FELCMAN, *Majetkové poměry feudální třídy v druhé polovině 17. století*, *Acta Universitatis Carolinae – Philosophica et Historica* 1, 1976, s. 195–228.

FIALA 1998: Jaroslav FIALA, *Vzestup a pád města Ostrova v 17. století a útěk jeho obyvatel před vrchností*, Historický sborník Karlovarska 6, 1998, s. 53–65.

FIALA 2003: Jaroslav FIALA, *K počátkům poutního místa Skoky*, Historický sborník Karlovarska 9, 2003, s. 73–79.

FIDLER 2006: Petr FIDLER, *Über den Urheber eines Architekturwerks*, Opera historica 11, 2006, s. 167–174.

FLEISCHER 1910: Victor FLEISCHER, *Fürst Karl Eusebius von Liechtenstein als Bauherr und Kunstsammler (1611–1684)*, Wien – Leipzig 1910.

FLEISCHER 2016: Alette FLEISCHER, *Gardening Nature, Gardening Knowledge: The Parallel Activities of Stabilizing Knowledge and Gardens in the Early Modern Period*, in: Hubertus Fischer – Volker R. Remmert – Joachim Wolschke-Bulmahn (eds.), *Gardens, Knowledge and the Sciences in the Early Modern Period. Trends in the History of Science*, Cham 2016, s. 289–304.

FRITZ 2018: Gerhard FRITZ, *Der Kampf mit den Naturgewalten: Mühlen im Spannungsfeld von Eis, Überschwemmungen, Dürre und Energieknappheit*, in: Wolfgang Wüst – Gisela Drossbach (Hg.), *Umwelt-, Klima und Konsumgeschichte. Fallstudien zu Süddeutschland, Österreich und der Schweiz*, Berlin 2018, s. 211–228.

FÜSSEL 2015: Marian FÜSSEL, *Die Materialität der Frühen Neuzeit: Neuere Forschungen zur Geschichte der materiellen Kultur*, Zeitschrift für Historische Forschung 42, 2015, č. 3, s. 433–463.

GAŽI – HANSOVÁ 2012: Martin GAŽI – Jarmila HANSOVÁ, *Svatyně za hradbami měst. Křížová hora u Českého Krumlova v jihočeských a střeoevropských souvislostech*, České Budějovice 2012.

GAŽI 2006: Martin GAŽI, *Poustevník, nebo loupežník? K proměnám vnímání „lesních lidí“ od středověku po dobu ranně moderní*, in: Pavel Klvač (red.), *Člověk a les*, Brno 2006, s. 43–59.

GENSICHEN 2015: Sigrid GENSICHEN, *Die Hofkirchen der verwitweten Markgräfin Sibylla Augusta von Baden-Baden in Rastatt und Ettlingen als Orte herrschaftlicher Repräsentation*, in: Ulrike Ilg (Hg.), *Fürstliche Witwen in der Frühen Neuzeit – zur Kunst- und Kulturgeschichte eines Standes*, Petersberg 2015, s. 55–72.

GNIRS 1932: Anton GNIRS, *Topographie der historischen und kunstgeschichtlichen Denkmale in den Bezirken Tepl und Marienbad*, Augsburg 1932.

GNIRS 1933: Anton GNIRS, *Das ehemalige herzoglich sächsisch-lauenburgische und markgräfllich badische Amtsarchiv aus dem Schloße zu Theusing in Böhmen*, Brünn 1933.

GNIRS 1996: Anna GNIRS, *Zámek Juliusburg – spojnice panství Ostrov a Lauenburg*, Historický sborník Karlovarska 4, 1996, s. 141–145.

GNIRS – GNIRS 1996: Anton GNIRS – Anna GNIRS, *Topographie der historischen und kunstgeschichtlichen Denkmale in dem Bezirke Karlsbad*, München 1996.

GOJDA 2017: Martin GOJDA, *Archeologie a dálkový průzkum. Historie, metody, prameny*, Praha 2017.

GRIMM 2008: Ulrike GRIMM (ed.), *Extra Schön. Markgräfin Sibylla Augusta und ihre Residenz*, Petersberg 2008.

GRIMM 2010: Ulrike GRIMM, *Favorite. Das Porzellanschloss der Sibylla Augusta von Baden-Baden*, Berlin – München 2010.

HABERMAS 1985: Jürgen HABERMAS, *Theorie des kommunikativen Handelns. Band 1: Handlungsrationalität und gesellschaftliche Rationalisierung*, Frankfurt am Main 1985³.

HABERMAS 2000: Jürgen HABERMAS, *Strukturální přeměna veřejnosti*, Praha 2000.

HAHN 2005: Peter-Michael HAHN, *Das Residenzschloß der frühen Neuzeit. Dynastisches Monument und Instrument fürstlicher Herrschaft*, in: Werner Paravicini (Hg.), *Das Gehäuse der Macht. Der Raum der Herrschaft im interkulturellen Vergleich – Antike, Mittelalter, Frühe Neuzeit*, Kiel 2005, s. 56–75.

HÁJEK 1988: Jan HÁJEK, *Mercantilistic Schemes for the Czech Rivers Navigability Projects and Their Relation to the Natural Environment*, *Historická ekologie / Historical ecology* 1, 1988, s. 125–161.

HÁJEK 2015: Jan HÁJEK, *Fideikomis*, in: Jaroslav Pánek (red.), *Akademická encyklopedie českých dějin. Sv. 4, D–G*, Praha 2015, s. 341.

HALÁS – KLAPKA 2010: Marián HALÁS – Pavel KLAPKA, *Regionalizace Česka z hlediska modelování prostorových interakcí*, *Geografie* 115, 2010, č. 2, s. 144–160.

- HALLMANN – FORNER 2004: Heinz W. HALLMANN – Jörg-Ulrich FORNER, *Historische Bauforschung und Materialverwendung im Garten- und Landschaftsbau. Wegebau und Wasseranlagen*, Nordstedt 2004.
- HANKE 1964: Gerhard HANKE, *Badische und Bayerische Herrschaften in Böhmen*, Probleme der böhmischen Geschichte 16, 1964, s. 68–83.
- HANKE 2019: Stephanie HANKE, *Water in The Baroque Garden*, in: John D. Lyons (ed.): *The Oxford Handbook of the Baroque*. Oxford 2019, s. 87–118.
- HAUBERT 1973a: Jan HAUBERT, *Vrchní úřad Ostrov 1516–1813. Inventář*, Inventáře a katalogy fondů Státního archivu v Plzni, pobočka Žlutice, Plzeň 1973.
- HAUBERT 1973b: Jan HAUBERT, *Bádenská tajná dvorská kancelář v Rastattu – extradované spisy „Čechy“ a „Ostrov“ 1588–1771 (1774). Inventář*, Inventáře a katalogy fondů Státního archivu v Plzni, pobočka Žlutice, Plzeň 1973.
- HAUPT 2007: Herbert HAUPT, *Fürst Karl Eusebius von Liechtenstein 1611–1684. Erbe und Bewahrer in schwerer Zeit*, München 2007.
- HECHT 2017: Michael HECHT, *Das Adels-Haus in der Frühen Neuzeit. Genealogisches Konzept, verwandtschaftliche Ordnung, architektonische Gestalt*, Zeitschrift für Kulturwissenschaften, 2017, s. 29–48.
- HENGERER 2012: Mark HENGERER, *Kaiser Ferdinand III. (1608–1657): Eine Biographie*, Wien 2012.
- HEPP – LEINER – MACH – POPFLOW 2008: Frieder HEPP – Richard LEINER – Rüdiger MACH – Marcus POPFLOW (Hg.), *Magische Maschinen. Salomon de Caus' Erfindungen für den Heidelberger Schlossgarten 1614–1619*, Neustadt an der Weinstraße 2008.
- HEROLD 2010: Miroslav HEROLD, *La venerazione di santa Paolina, patrona di Olomouc. Un caso concreto del culto di corpi santi catacombali*, licenciátní práce na Pontificia Università Gregoriana a Roma, obhájeno 2010.
- HERSCHE 2006: Peter HERSCHE, *Muße und Verschwendung. Europäische Gesellschaft und Kultur im Barockzeitalter*, Freiburg im Breisgau 2006.

HILLMANN 1999: Jörg HILLMANN, *Territorialrechtliche Auseinandersetzungen der Herzöge von Sachsen-Lauenburg vor dem Reichskammergericht im 16. Jahrhundert*, Frankfurt am Main 1999.

HILLS 2007: Helen HILLS, *The Baroque: Beads in a Rosary or Folds in Time*, *Fabrications: The Journal of the Society of Architectural Historians* 17, 2007, č. 2, s. 48–71.

HILLS 2011: Helen HILLS, *The Baroque: the grit in the oyster of art history*, in: Helen Hills (ed.), *Rethinking the Baroque*, Aldershot 2011, s. 11–38.

HLEDÍKOVÁ – JANÁK – DOBEŠ 2005: Zdeňka HLEDÍKOVÁ – Jan JANÁK – Jan DOBEŠ, *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*, Praha 2005.

HOFMANN 2015: Jochen Alexander HOFMANN, *Zur Innovationsfunktion von Gärten in der frühneuzeitlichen Agrarlandschaft. Dargestellt an Beispielen aus Franken*, in: Mark Häberlein – Robert Zink (Hg.), *Städtische Gartenkulturen im historischen Wandel*, Memmingen 2015, s. 73–91.

HOCHEDLINGER – WINKELBAUER (Hg.) 2010: Michael HOCHEDLINGER – Thomas WINKELBAUER (Hg.), *Herrschaftsverdichtung, Staatsbildung, Bürokratisierung. Verfassungs-, Verwaltungs- und Behördengeschichte der Frühen Neuzeit*, Wien 2010.

HOJDA 1992: Zdeněk HOJDA, *Rezidence české šlechty v baroku. Několik tezí*, in: Lenka Bobková (red.), *Život na šlechtickém sídle v 16.–18. století, Ústí nad Labem 1992*, s. 161–178.

HOJDA 2019: Zdeněk HOJDA, *Reinstein, worunter ein altes hueffeyßen befunden. Popisy hranic plaského panství v 18. století*, in: Ivana Ebelová (red.), *Formy a proměny diplomatické produkce v novověku III. Diplomatika a proměny kulturní krajiny v novověku (1500–1945)*, Praha 2019, s. 10–24.

HOLUBOVÁ 2009: Markéta Holubová, *Okruhy kultů poutních madon jezuitského řádu. (Etnografický atlas Čech Moravy a Slezska VI, red. František Bahenský – Jiří Woitsch)*, Praha 2009.

HORČICE 1839: Josef HORČICE, *Historické popsání milostného obrazu a poutnického chrámu blahoslavené Panny Marie v Staré Boleslavi*, Praha 1839.

HORMUTH 2020: Franziska HORMUTH, *Strategien dynastischen Handelns in der Vormoderne. Die Herzöge von Sachsen-Lauenburg (1296–1689)*, Kiel –Hamburg 2020.

HORSCH 2018: Nadja HORSCH (Hg.), *Repräsentation und Rückzug. Die Eremitage von Schloss Favorite Rastatt*, Petersburg 2018.

HORSCH 2018a: Nadja HORSCH, „Lustige Wildnis“: *Echte und höfische Einsiedeleien*, in: Nadja Horsch (Hg.), *Repräsentation und Rückzug. Die Eremitage von Schloss Favorite Rastatt*, Petersburg 2018, s. 9–31.

HORYNA 1987: Mojmir HORYNA, *Barokní architektura a kompozice krajiny*, in: Sborník konference Kompozice zahrad v dějinách umění, Tábor 1987, s. 29–37.

HRBEK 2013a: Jiří HRBEK, *Rezidenční síť členů valdštejnského rodu v 17. a 18. století*, Folia Historica Bohemica 28, 2013, č. 1, s. 59–103.

HRBEK 2013b: Jiří HRBEK, *Barokní Valdštejnové v Čechách 1640–1740*, Praha 2013.

HRBEK 2015: Jiří HRBEK, *Proměny valdštejnské reprezentace. Symbolické sítě valdštejnského rodu v 17. a 18. století*, Praha 2015.

HRBEK 2018: Jiří HRBEK, *Fürstenberští úředníci na křivoklátském panství 18. století*, Folia Historica Bohemica 33, 2018, č. 2, s. 333–365.

HRBEK 2020: Jiří Hrbek, *Šlechtic a jeho dominium: hospodářské využití krajiny v 17. a 18. století*, in: Eva Chodějovská a kol., *Krajina v rukou barokního člověka. Lidé a krajina 16.–18. století na východě Čech*, Josefov 2020, s. 77–91.

HRBEK a kol. 2021: Jiří HRBEK a kolektiv, *Panovnický majestát. Habsburkové jako čeští králové v 17. a 18. století*, Praha 2021.

CHALUPA – ČECHURA – RYANTOVÁ (ed.) 2001: Aleš CHALUPA – Jaroslav ČECHURA – Marie RYANTOVÁ (ed.), *Berní rula 8–9. Kraj Boleslavský*, Praha 2001.

CHMELÍŘ 2011: Václav CHMELÍŘ, *Zámek v Líšřanech*, Plzeň 2011.

CHODĚJOVSKÁ 2012: Eva CHODĚJOVSKÁ, *Studying the early modern landscape in the Czech republic*, Historická geografie 38, č. 1, 2012, s. 63–98.

CHODĚJOVSKÁ 2014: Eva CHODĚJOVSKÁ, *Sídelní strategie šlechty z českých zemí v pobělohorském období*, in: Eva Semotanová – Jiří Catjhaml a kol., *Akademický atlas českých dějin*, Praha 2014, s. 197–198.

CHODĚJOVSKÁ 2015: Eva CHODĚJOVSKÁ, *Broumovsko. Česká barokní krajina?*, in: Eva Chodějovská – Eva Semotanová – Robert Šimůnek, *Historické krajiny Čech. Třeboňsko – Broumovsko* – Praha, Praha 2015, s. 245–292.

CHODĚJOVSKÁ a kol. 2020: Eva CHODĚJOVSKÁ a kol., *Krajina v rukou barokního člověka. Lidé a krajina 17.–18. století na východě Čech*, Josefův 2020.

CHODĚJOVSKÁ 2020b: Eva CHODĚJOVSKÁ, *Záznamy krajiny. Česká a moravská kartografie raného novověku v kontextu sebe prezentace šlechty*, in: Eva Chodějovská a kol., *Krajina v rukou barokního člověka. Lidé a krajina 17.–18. století na východě Čech*, Josefův 2020, s. 33–65.

CHODĚJOVSKÁ 2020c: Eva CHODĚJOVSKÁ, *Krajina na východě Čech v období baroka*, in: Eva Chodějovská a kol., *Krajina v rukou barokního člověka. Lidé a krajina 17.–18. století na východě Čech*, Josefův 2020, s. 304–317.

CHODĚJOVSKÁ – SEMOTANOVÁ 2014: Eva CHODĚJOVSKÁ – Eva SEMOTANOVÁ, *Česká barokní krajina*, in: Eva Semotanová – Jiří Catjhaml a kol., *Akademický atlas českých dějin*, Praha 2014, s. 168–172.

CHODĚJOVSKÁ – ŠIMŮNEK 2012: Eva CHODĚJOVSKÁ – Robert ŠIMŮNEK (red.), *Krajina jako historické jeviště. K poctě Evy Semotanové*, Praha 2012.

ILG 2015: Ulrike ILG, *Fürstliche Witwen in der Frühen Neuzeit – eine Einführung*, in: Ulrike Ilg (Hg.), *Fürstliche Witwen in der Frühen Neuzeit – zur Kunst- und Kulturgeschichte eines Standes*, Petersberg 2015, s. 5–13.

IVANEGA 2011: Jan IVANEGA, *Pavel Ignác Bayer, Adam František ze Schwarzenbergu a zámek Ohrada*, *Theatrum historiae* 9, 2011, s. 397–418.

JAKOBSSON 2019: Eva JAKOBSSON, *Stockholm's Changing Waterspace. A long-Term Perspective on a City and Its Flowing Water*, in: Tim Soens – Dieter Schott – Michael Toyka-Seid – Bert De Munck (red.), *Urbanizing Nature. Actors and Agency (Dis)Connecting Cities and Nature Since 1500*, New York 2019, s. 213–232.

JAKUBOWSKI-TIESSSEN 2009: Manfred JAKUBOWSKI-TIESSSEN, *Naturkatastrophen: Was wurde aus ihnen gelernt*, in: Patrick Masius – Ole Sparenberg – Jana Sprenger (Hg.), *Umweltgeschichte und Umweltzukunft. Zur gesellschaftlichen Relevanz einer jungen Disziplin*, Göttingen 2009, s. 173–186.

JANDOVÁ 2020: Kristýna JANDOVÁ, *Lovecká kultura a její ozvěny v krajině mikulovského panství za časů prvních Dietrichsteinů*, in: RegioM – sborník Regionálního muzea v Mikulově 29, Mikulov 2020, s. 111–122.

JEITLER 2017: Markus JEITLER, *Hunt, Amusement and Representation: The Viennese Hofburg and its 'Satellites' in the Seventeenth Century*, in: Sylva Dabalová – Ivan P. Muchka (ed.), *Looking for Leisure. Court Residences and their Satellites, 1400–1700*, Prague 2017, s. 274–280.

KAACK 1983: Hans-Georg KAACK, *Markgräfin Sibylla Augusta. Die große badische Fürstin der Barockzeit*, Konstanz 1983.

KAACK 1989: Hans-Georg KAACK, *Sachsen-Lauenburg und Böhmen. Die Welfen und das Herzogtum Lauenburg*, Ratzeburg 1989.

KAACK 2000: Hans-Georg KAACK, *Die Herzöge Julius Heinrich und Franz Albrecht als kaiserliche Bestallte seit 1617. Die Askanier in Böhmen*, in: Eckardt Opitz (ed.), *Krieg und Frieden im Herzogtum Lauenburg und in seinen Nachbarterritorien vom Mittelalter bis zum Ende des Kalten Krieges*, Bochum 2000, s. 139–173

KABRDA – BIČÍK 2010: Jan KABRDA – Ivan BIČÍK, *Dlouhodobé změny rozlohy lesa v Česku a ve světě*, *Geografické rozhledy* 20, 2010, č. 1, s. 2–5.

KADEŘÁBEK 2018a: Josef KADEŘÁBEK, *Nerovný boj o víru. Páni z Martinic a rekatolizace města Slaný (1600–1665)*, Praha 2018.

KADEŘÁBEK 2018b: Josef KADEŘÁBEK, *Komunikace jako nástroj disciplinace a zdroj moci? Jaroslav Bořita z Martinic, jeho úředníci a město Slaný ve třicátých a čtyřicátých letech 17. století*, in: Marta Hradilová – Marie Tošnerová (red.), *Jakž lidé hodnověrní zprávu činí, Formy písemné komunikace v raném novověku*, Praha 2018, s. 45–57.

KAHABKA a kol. 1988: Günther KAHABKA (Hg.) a kol., *Theusing im Egerland. Geschichte einer deutschen Stadt in Böhmen*, Friedberg 1988.

KALOUSEK 1906: Josef Kalousek (ed.), *Archiv český, čili Staré písemné památky české i moravské, sebrané z archivů domácích i cizích. Díl XXIII. Řády selské a instrukce hospodářské 1627–1698*, Praha 1906.

KASÍK – MAŠEK – MŽYKOVÁ 2002: Stanislav KASÍK – Petr MAŠEK – Marie MŽYKOVÁ, *Lobkowiczové. Dějiny a genealogie rodu*, České Budějovice 2002.

KAŠIČKA – LANCINGER 1974: František KAŠIČKA – Luboš LANCINGER, *Zámeček v Hostivících u Prahy a jeho stavební vývoj*, Památková péče 34, 1974, č. 2, s. 69–77.

KAŠPAR 1957: Jaroslav KAŠPAR, *O nevolnickém povstání na Zákupsku r. 1658*, Zápisky Katedry československých dějin a archivního studia, 1957, č. 4, s. 36–39.

KAZIMOUR 1921: Josef KAZIMOUR, *K dějinám dělení velkostatků v 18. století*, Praha 1921.

KELLER – CATALANO 2010: Katrin KELLER – Alessandro CATALANO (Hg.), *Die Diarien und Tagzettel des Kardinals Ernst Adalbert von Harrach (1598-1667), Band 1–7*, Wien 2010.

KERRIDGE 2006: Eric KERRIDGE, *Agrarian Problems in the Sixteenth Century and After*, London – New York 2006².

KITZING-BRETZ 2001: Martina KITZING-BRETZ, *Der Markgräfllich Baden-Badische Hofbaumeister und Bauinspektor Franz Ignaz Krohmen (1714–1789)*, Inaugural-Dissertation, Philosophisch-Historische Fakultät der Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg 2001.

KLEMPERA 2006: Josef KLEMPERA, *Tachlovice. Historie a současnost*, Tachlovice 2006.

KOBBE 1837: Peter KOBBE, *Geschichte und Landesbeschreibung des Herzogtums Lauenburg*, Band 1–3, Altona 1837.

KOLDINSKÁ – MAŤA 1997: Marie KOLDINSKÁ – Petr MAŤA (ed.), *Deník rudolfinského dvořana. Adam mladší z Valdštejna 1602–1633*, Praha 1997.

KOŘÁN 1971a: Ivo KOŘÁN, *Umění a umělci baroka v Hradci Králové. Část první*, Umění 19, 1971, č. 1, s. 35–69.

KOŘÁN 1971b: Ivo KOŘÁN, *Umění a umělci baroka v Hradci Králové. Část druhá*, Umění 19, 1971, č. 2, s. 136–189.

KOUMAR 2020: Jiří KOUMAR, *Velkostatek Zahořany v raném novověku*, in: Jakub Pátek (red.), *Zahořany – cesta časem a prostorem*, Ústí nad Labem – Červený Kostelec 2020, s. 51–75.

KNOLL 2008: Martin KNOLL, *Dominanz als Postulat. Höfische Jagd, Natur und Gesellschaft im „Absolutismus“*, in: François Duceppe-Lamarre – Jens Ivo Engels, *Umwelt und Herrschaft in der Geschichte / Environnement et pouvoir une approche historique*, München 2008, s. 73–91.

KNOLL 2013: Martin KNOLL, *Die Natur der menschlichen Welt. Siedlung, Territorium und Umwelt in der historisch-topographischen Literatur der Frühen Neuzeit*, Bielefeld 2013.

KNOLL 2018: Martin KNOLL, *Jagd und gesellschaftliche Nachhaltigkeit in der bayerischen Geschichte*, in: Wolfgang Wüst – Gisela Drossbach (Hg.), *Umwelt-, Klima- und Konsumgeschichte. Fallstudien zu Süddeutschland, Österreich und der Schweiz*, Berlin 2018, s. 381–397.

KNOZ 2006: Tomáš KNOZ, *Pobělohorské konfiskace. Moravský průběh, středoevropské souvislosti, obecné aspekty*, Brno 2006.

KOLKA – SVITÁK – BOLOM-KOTARI 2022: Miroslav KOLKA – Zbyněk SVITÁK – Sixtus BOLOM-KOTARI, *Povodí Ploučnice*, in: Aleš Vyskočil – Miriam Dzuráková (red.), *Historické vodohospodářské objekty. Kritický katalog výstavy*, Praha 2022, s. 107–133.

KOSTLÁN 1997: Antonín KOSTLÁN, *Die Wandlungen sozialer Ordnungssysteme. Untertanen und Gutsherrschaft in Böhmen und Mähren vom 16.– 18. Jahrhundert*, in: Jan Peters (Hg.), *Gutsherrschaftsgesellschaften im europäischen Vergleich*, Berlin – Boston 1997, s. 113–119.

KRACÍK – HORÁKOVÁ 2014: Pavel KRACÍK – Marcela HORÁKOVÁ, *Objev raně barokního relikviáře s ostatky sv. Sekundiny v kostele sv. Ignáce v Jičíně*, *Archeologie východních Čech, Supplementum 1: Sborník k počtě Jiřího Kalfersta*, 2014, s. 164–198.

KRČEK 2015: Jakub KRČEK, *Hospodářské dvory kladrubského kláštera ve druhé polovině 18. století*, *Průzkumy památek* 22, 2015, č. 2, s. 81–106.

KROUPA 2001: Jiří KROUPA, „*Palác ve tvrzi*“: *umělecká úloha a zámecká architektura v raném novověku. (Dvě úvahy k výzkumu světové architektury raného novověku)*, *Studia Minora Facultatis Philosophicae Universitatis Brunensis* F 45, 2001, s. 13–37.

KRUMMHOLZ 2011: Martin KRUMMHOLZ, *Gallasovský hofmistr Johann Heinrich Dienebier (1677–1748)*, *Theatrum historiae* 6, 2011, s. 375–396.

KUBEŠ 2003: Jiří KUBEŠ, *Sídla Jana Jiřího Jáchyma hraběte Slavaty z Chlumu a Košumberka (1634/37–1689) v proměně*, *Scientific Papers of the University of Pardubice, Series C, Faculty of Humanities* 9, 2003, s. 55–87.

KUBEŠ – PRCHAL 2011: Jiří KUBEŠ – Vítězslav PRCHAL, *Tobiáš Antonín Seeman a jeho kalendářové zápisy z let 1726–1747*, *Theatrum historiae* 6, 2011, s. 9–22.

KUBEŠ 2005: Jiří KUBEŠ, *Reprezentativní funkce sídel vyšší šlechty z českých zemí (1500–1740)*, disertační práce, Historický ústav, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, obhájeno 2005.

KUBÍČKOVÁ 1961: Vlasta KUBÍČKOVÁ, *Správa a hospodaření panství Kácova v letech 1726–1755*, diplomová práce, Katedra pomocných věd historických a archivního studia, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, obhájeno 1961.

KUČA (red.) a kol. 2020: Karel KUČA (red.) a kol., *Historické kulturní krajiny České republiky*, Praha 2020.

KUČERA 2005: Jiří KUČERA, *Hostivické památky. Poutní cesta z Prahy do Hájků*, Hostivice 2005.

KUČERA – VOJTOVÁ – VOJTA 2006: Jiří KUČERA – Jana VOJTOVÁ – Jaroslav VOJTA, *Přírodní památka Hostivické rybníky*, Hostivice 2006.

KÜHNL 1923: Josef KÜHNL, *Geschichte der Stadt Schlackenwerth*, Schlackenwert / Ostrov 1923.

KULHÁNKOVÁ 2012: Zora KULHÁNKOVÁ, *The garden in Ostrov nad Ohří as an example of European garden design development*. *Studies in the History of Gardens & Designed Landscapes: An International Quarterly*, 32/3 2012, s. 214–239.

KULIŠŤÁKOVÁ (red.) a kol. 2011: Lenka KULIŠŤÁKOVÁ (red.) a kol., *Komponované krajiny*, Brno 2011.

KUPKA 2010: Jiří KUPKA, *Krajiny kulturní a historické*, Praha 2010.

KŮRKA – MIKULEC – ONDO GREČENKOVÁ 2013: Pavel KŮRKA – Jiří MIKULEC – Martina ONDO GREČENKOVÁ, *Církev a stát*, in: Jiří Mikulec (red.) a kol, *Církev a společnost raného novověku v Čechách a na Moravě*, Praha 2013, s. 53–108.

LAMPEN 2002: Angelika LAMPEN, *Wirtschaftsformen und Repräsentationskultur. Zum Verhältnis von Adel und Teichwirtschaft im Spätmittelalter*, in: Wilfried Ehbrecht – Angelika Lampen – Franz-Joseph Post – Mechtild Siekmann (Hg.), *Der weite Blick des Historikers. Einsichten in Kultur-, Landes- und Stadtgeschichte. Peter Johanek zum 65. Geburtstag*, Köln – Weimar – Wien 2002, s. 369–386.

LANGER 1999: Stephanie LANGER, *Das „Werk von der Architektur“ des Fürsten Karl Eusebius von Liechtenstein*, diplomová práce, Kunsthistorisches Institut der Freien Universität Berlin, obhájeno 1999.

LATOURE 1996: Bruno LATOUR, *On actor-network theory. A few clarifications plus more than a few complications*, *Soziale Welt* 47, 1996, s. 369–381.

LAU 2007: Nina LAU, *Der Gottorfer Barockgarten. Gartenarchäologie in Schleswig an der Schlei*, *Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit* 18, 2007, p. 151–158.

LEDVINKA – MRÁZ – VLNAS 1995: Václav LEDVINKA – Bohumil MRÁZ – Vít VLNAS, *Pražské paláce. Encyklopedický ilustrovaný přehled*, Praha 1995.

LENDEROVÁ a kol. 2008: Milana LENDEROVÁ – Božena KOPIČKOVÁ – Jana BUREŠOVÁ – Eduard MAUR (red.) a kolektiv, *Žena v českých zemích od středověku do 20. století*, Praha 2008.

LENGYELOVÁ 1997: Tünde LENGYELOVÁ, *Oppida – Marktflecken als Zentren von Gutsherrschaften in Ungarn. Konflikte zwischen Grundherr und der Aufstand der Frauen in Prievidza*, in: Jan Peters (Hg.), *Gutsherrschaftsgesellschaften im europäischen Vergleich*, Berlin – Boston 1997, s. 121–132.

LÍBAL 1991: Dobroslav LÍBAL, *Baroko a česká krajina*, in: Jiří Kotalík (red.), *Barokní umění a jeho význam v české kultuře*, Praha 1991, s. 134–136.

LÍBAL 1994: Dobroslav LÍBAL, *Hodnoty a funkce venkovských kostelů v urbanizované krajině*, in: Aleš Vošahlík (red.), *Hodnoty a funkce venkovských kostelů v urbanizované krajině*, České Budějovice 1994, s. 11–16.

LIPPUNER 2008: Roland LIPPUNER, *Raumbilder der Gesellschaft. Zur Räumlichkeit des Sozialen in der Systemtheorie*, in: Jörg Döring – Tristan Thielmann (Hg.), *Spatial Turn. Das Raumparadigma in den Kultur- und Sozialwissenschaften*, Bielefeld 2008, s. 341–364.

LIPSKÝ – ŠANTRŮČKOVÁ – WEBER a kol. 2011: Zdeněk LIPSKÝ – Markéta ŠANTRŮČKOVÁ – Martin WEBER, *Vývoj krajiny Novohradska a Žehušicka ve středních Čechách*, Praha 2011.

LÍVA 1955: Václav LÍVA (ed), *Prameny k dějinám třicetileté války VI. 1640–1642*, Praha 1955.

LÖFFLER 2017: Josef LÖFFLER, *Grundherrschaftliche Verwaltung, Staat und Raum in den böhmischen und österreichischen Ländern der Habsburgermonarchie vom ausgehenden 18. Jahrhundert bis 1848*, Zeitschrift für Verwaltungsgeschichte 2, 2017, s. 112–139.

LÖFFLER 2021: Josef LÖFFLER (ed.), *Instruktionen und Ordnungen der Stiftsherrschaft Klosterneuburg. Quellen zur Verwaltung sowie zur Land- und Forstwirtschaft einer geistlichen Grundherrschaft in der Frühen Neuzeit*, Wien – Köln – Weimar 2021.

LÖW 2001: Martina LÖW, *Raumsoziologie* Frankfurt am Main 2001.

MACEK – HORYNA – MACEK – PREISS 1992: Petr MACEK – Mojmír HORYNA – Jaroslav MACEK – Pavel PREISS, *Oktavian Broggio (1670–1742)*, Litoměřice 1992.

MACEK – VLČEK – ZAHRADNÍK 1992: Petr MACEK – Pavel VLČEK – Pavel ZAHRADNÍK, *František Maxmilián Kaňka, in regno Bohemiae aedilis famosissimus*, Umění 40, 1992, č. 3, s. 180–220.

MACEK – ZAHRADNÍK 1996: Petr MACEK – Pavel ZAHRADNÍK, *Zámecký areál v Zákupch*, Průzkumy památek 3, č. 2, 1996, s. 3–34.

MACEK – ZAHRADNÍK 2003: Petr MACEK – Pavel ZAHRADNÍK, *Barokní architekt a stavitel Václav Špaček*, Průzkumy památek 10, č. 2, 2003, s. 103–162.

MACEK 1987: Petr MACEK, *Barokní krajinná řešení na toskánských panstvích v Čechách*, in: Sborník konference Kompozice zahrad v dějinách umění, Tábor 1987, s. 74–82.

MACEK 1988: Petr MACEK, *Fara v Hostivicích u Prahy – Poznámky ke stavební činnosti Anny Marie Františky, velkovévodkyně toskánské*, Památky středních Čech 3, 1988, s. 102–122.

MACEK 1992: Petr MACEK, *Areál bývalého piaristického kláštera v Ostrově nad Ohří a hospodářský dvůr při zámku v Zákupch*, Zprávy památkové péče 0 (Časopis státní památkové péče 52), 1992, s. 22–25.

MACEK 2003: Petr MACEK, *Barokní architektura a stavitelství v severních Čechách*, in: Petr Hrubý – Michaela Hrubá (red.), *Barokní umění v severozápadních Čechách, Ústí nad Labem* 2003, s. 33–70.

MACEK 2007: Petr MACEK, *Barokní architekt Václav Špaček (1689–1751). I–II*, disertační práce, Ústav dějin umění, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, obhájeno 2007.

MACEK 2012: Petr MACEK, *Klasicizující tendence a jejich místo v barokní architektuře*, Průzkumy památek 19, 2012, č. 1, s. 55–62.

MACEK 2018: Petr MACEK, *Václav Špaček*, in: Petr Macek – Richard Biegel – Jakub Bachtík (red.), *Barokní architektura v Čechách*, Praha 2018, s. 473–482.

MALÍŘ 2022: Jiří MALÍŘ (red.) a kol., *Anna Marie Františka Sasko-Lauenburská a její rod mezi Čechami a Evropou. Příspěvek k dějinám barokní doby*, Zákupy 2022

MALÝ 2019: Tomáš MALÝ, *Obraz a rituál. Římské korunovace divotvorných Madon a koncept barokní kultury*, Brno 2019.

MALÝ 2022: Tomáš MALÝ, *Manýrismus jako hledání cesty: Josef Válka hledající definici manýrismu*, in: Martin Nodl – Vladimír Urbánek (red.), *Josef Válka a myšlení o dějinách*, Praha 2022, s. 134–145.

MARKOVÁ 2020: Markéta MARKOVÁ, *Hranice a hraničení jako medievistické téma*, in: Eva Semotanová (red.), *Hranice v krajinách*, Praha 2020, s. 19–45.

MAŘÍK 1993: Antonín MAŘÍK, *Toužim a Útvina – stručné dějiny dvou západočeských městeček*, in: *Historický sborník Karlovarska*, Karlovy Vary 1993, s. 59–70.

MATLAS 2011: Pavel MATLAS, *Shovívavá vrchnost a neukáznění poddaní? Hranice trestní disciplinace poddaného obyvatelstva na panství Hluboká nad Vltavou v 17. a 18. století*, Praha 2011.

MAŘA 1999: Petr MAŘA, *Soumrak venkovských rezidencí. "Urbanizace" české aristokracie mezi stavovstvím a absolutismem*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (red.), *Aristokratické rezidence a dvory v raném novověku*, České Budějovice 1999 s. 139–162.

MAŘA 2002: Petr MAŘA, *Principessa boema. Vyslanec Martelli o Anně Marii Františce Toskánské a jejím českém zázemí*, *Souvislosti* 13, 2002, č. 3–4, s. 93–98.

MAŘA 2004: Petr MAŘA, *Svět české aristokracie (1500–1700)*, Praha 2004.

MAŘA 2010: Petr MAŘA, *Wandlungen des böhmischen Adels im 17. Jahrhundert und der Aufstieg des Hauses Sachsen-Lauenburg in Böhmen*, in: Annemarie Röder – Michael Wenger (Hg.): *Barockes Erbe: Markgräfin Sibylla Augusta von Baden-Baden und ihre böhmische Heimat*, Stuttgart 2010, s. 5–27.

- MAUR 1976a: Eduard MAUR, *Český komorní velkostatek v 17. století. Příspěvek k otázce „druhého nevolnictví“ v českých zemích*, Praha 1976.
- MAUR 1976b: Eduard MAUR, *Geneze a specifické rysy českého pozdně feudálního velkostatku*, Acta Universitatis Carolinae, Philosophica et historica 1976, s. 229–258.
- MAUR 1981: Eduard MAUR, *Vývojové etapy českého feudálního velkostatku v období přechodu od feudalismu ke kapitalismu*, Hospodářské dějiny 7, 1981, s. 203–226.
- MAUR 1982: Eduard MAUR, *Nová královská města ve druhé polovině 16. století*, in: Karel Malý (red.), *Městské právo v 16.–18. století v Evropě*, Praha 1982, s. 19–25.
- MAUR 1990: Eduard MAUR, *Zemědělská výroba na pobělohorském komorním velkostatku v Čechách*, Prameny a studie 33, 1990, s. 3–129.
- MAUR 1993: Eduard MAUR, *Problémy farní organizace pobělohorských Čech*, in: Zdeňka Hledíková (red.), *Traditio et cultus. Miscelanea historico bohemica. Miloslao Vlk, archiepiscopo Pragensis ab eiud collegis amicisque ad annum sexagesimum dedicata*, Praha 1993, s. 163–176.
- MAUR 1996: Eduard MAUR, *Česká barokní sýpka*, in: Vít Vlnas – Tomáš Sekyrka (red.), *Ars baculum vitae. Sborník studií z dějin umění a kultury k 70. narozeninám prof. PhDr. Pavla Preisse, DrSc.*, Praha 1996, s. 156–159.
- MAUR 2004: Eduard MAUR, *Zamyšlení nad dosavadními výsledky evidence urbářů v České republice*, Sborník archivních prací 54, 2004, č. 2, s. 721–735.
- MAUR 2007: Eduard MAUR, *Revoluce ve výkladu historických proměn krajiny?*, Český časopis historický 105, 2007, č. 3, s. 619–626.
- MEUKOW – TROLL 2013: Aline MEUKOW – Hartmut TROLL, *Orangeriekultur in Rastatt und Favorite unter Ludwig-Wilhelm und Sibylla Augusta von Baden-Baden*, in: Helmut-Eberhard Paulus (Hg.), *Orangeriekultur im Bodenseeraum*, Berlin 2013, s. 79–96.
- MEYER 2017: Margita M. MEYER, *Das lauenburgische Gartenkulturerbe – von den Askanien bis zur Nachkriegsmoderne. Zum Stand der Inventarisierung der Gründendenkmale*, DenkMal! Zeitschrift für Denkmalpflege in Schleswig-Holstein 24, 2010, s. 50–64.
- MÍKA 1954: Alois MÍKA, *České rybníkářství a problém počátků původní akumulace kapitálu v českých zemích*, Československý časopis historický 52, 1954, č. 2, s. 262–272.

MIKOVEC 1860: Ferdinand Břetislav MIKOVEC, *Malerisch-historische Skizzen aus Böhmen*, Wien – Olmütz 1860.

MIKULEC 2009: Jiří MIKULEC, *Baroko*, in: Jaroslav Pánek (red.), *Akademická encyklopedie českých dějin*, sv. 1, A–C, Praha 2009, s. 160–166.

MIKULEC 2013: Jiří MIKULEC, *Náboženský život a barokní zbožnost v českých zemích*, Praha 2013.

MITCHELL 2000: Donald MITCHELL, *Cultural Geography. A Critical Introduction*, Oxford 2000.

MORÁVEK – WIRTH 1946: Jan MORÁVEK – Zdeněk WIRTH, *Valdštejnův Jičín: příspěvek k dějinám barokního stavitelství v Čechách*, Praha 1946.

MUCHKA 2017: Ivan P. MUCHKA, *Velká grotta Valdštejnského paláce – „Grotta auff die Italienische Manier...“*, in: Petr Uličný (red.) a kol.: *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600–1635*, I. díl, Praha 2017, s. 178–187.

MÜLLER 1880: Anton MÜLLER, *Brenn bai Reichstadt, im August. Notizen über die St. Ägidi-Kapelle in der Brenner Heide nahe bei Heidedörfel*, *Mittheilungen des Nordböhmischen Excursions-Clubs* 3, 1880, č. 4, s. 261.

MUNZAR 1998: Jan MUNZAR, *Historické povodně v Čechách a na Moravě na příkladu roku 1598*, *Meteorologické zprávy* 51, 1998, s. 169–174.

MUSIL – MÜLLER 2008: Jiří MUSIL – Jan MÜLLER, *Vnitřní periferie v České republice jako mechanismus sociální exkluze*, *Sociologický časopis* 44, 2008, č. 2, s. 321–348.

NACHTMANNOVÁ 2008: Alena NACHTMANNOVÁ, *Hospodářské budovy v provozu barokního velkostatku na panství Kostelec nad Černými lesy*, *Průzkumy památek* 15, 2008, č. 1, s. 3–38.

NEUSCHÄFFER 1987: Hubertus NEUSCHÄFFER, *Schlösser und Herrenhäuser im Herzogtum Lauenburg*, Würzburg 1987.

NEVÍMOVÁ 2003: Petra NEVÍMOVÁ, *Virga notat virginem et flos deum hominem – freskový cyklus J. Hiebela v Doksanech*, in: Petr Hrubý – Michaela Hrubá (red.), *Barokní umění v severozápadních Čechách, Ústí nad Labem* 2003, s. 197–232.

NISSEN 1995: Nis R. NISSEN, *Lauenburg als Hauptresidenz der Lauenburger Herzöge*, in: Kurt Jürgensen (ed.), *Herrensitz und Herzogliche Residenz in Lauenburg und in Mecklenburg*, Mölln 1995, s. 71–91.

NOVÁK 2017a: David NOVÁK, *Drobná vrchnostenská sídla a vrchnostenské dvory 13.–17. století*, disertační práce, Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni, obhájeno 2017.

NOVÁK 2017b: Zdeněk NOVÁK, *Zahrada Evropy. Osudy zahradního umění na Moravě pohledem 21. století*, Praha 2017.

NOŽIČKA 1957: Josef NOŽIČKA, *Přehled vývoje našich lesů*, Praha 1957.

NOŽIČKA 1962: Josef NOŽIČKA *Proměny lesů a vývoj lesního hospodářství v Krušnohoří do r. 1848*, Praha 1962.

NOŽIČKA 2019a: Josef NOŽIČKA, *Přehled vývoje okrasného zahradnictví a sadovnictví v českých zemích*, in: Jiřina Juněcová – Jiří Šouša – Vladimír Waage (ed.), *Zemědělsko-lesnický archivář – špičkový historik lesa. Na paměť doc. PhDr. Josefa Nožičky*, Praha 2019, s. 196–290.

NOŽIČKA 2019b: Josef NOŽIČKA, *Původní i přirozený výskyt borovice lesní v západních, jižních a východních Čechách*, in: Jiřina Juněcová – Jiří Šouša – Vladimír Waage (ed.), *Zemědělsko-lesnický archivář – špičkový historik lesa. Na paměť doc. PhDr. Josefa Nožičky*, Praha 2019, s. 330–366.

NOŽIČKA 2019c: Josef NOŽIČKA, *Počátky zalesňování a umělé obnovy lesů v českých zemích*, in: Jiřina Juněcová – Jiří Šouša – Vladimír Waage (ed.), *Zemědělsko-lesnický archivář – špičkový historik lesa. Na paměť doc. PhDr. Josefa Nožičky*, Praha 2019, s. 367–398.

NOŽIČKA 2019d: Josef NOŽIČKA, *Snahy o zvýšení produktivity našich lesů pěstováním rychle rostoucích dřevin*, in: Jiřina Juněcová – Jiří Šouša – Vladimír Waage (ed.), *Zemědělsko-lesnický archivář – špičkový historik lesa. Na paměť doc. PhDr. Josefa Nožičky*, Praha 2019, s. 411–433.

OESTREICH 1969: Gerhard OESTREICH, *Geist und Gestalt des frühmodernen Staates. Ausgewählte Aufsätze*, Berlin 1969.

OULÍKOVÁ 2019a: Petra OULÍKOVÁ, *Reorganizace farní správy, stavby kostelů a jejich zařizování*, in: Petra Oulíková (red.), *Marie Terezie vévodkyně Savojská a české země*, Praha 2019, s. 120–186.

OULÍKOVÁ 2019b: Petra OULÍKOVÁ, *A grandine et tempestate libera nos – sv. Donát, ochránce středočeských panství vévodkyně Savojské*, in: Petra Oulíková (red.), Marie Terezie vévodkyně Savojská a české země, Praha 2019, s. 222–234.

OURODOVÁ-HRONKOVÁ (red.) a kol. 2017: Ludmila OURODOVÁ-HRONKOVÁ (red.) a kol., *Schwarzenberská krajina Hlubocka a Třeboňska. Proměna krajiny na vybraných schwarzenberských panstvích v letech 1660–1930*, České Budějovice 2017.

PACÁKOVÁ-HOŠŤÁLKOVÁ – PETRŮ – RIEDL – SVOBODA 1999: Božena PACÁKOVÁ-HOŠŤÁLKOVÁ – Jaroslav PETRŮ – Dušan RIEDL – Antonín Marián SVOBODA, *Zahrady a parky v Čechách, na moravě a ve Slezsku*, Praha 1999.

PALME 1852: Alois PALME, *Warnsdorf mit seinen historischen Denkwürdigkeiten von dessen Gründung an bis zum Jahre 1850*, Česká Lípa 1852.

PÁNEK 1988: Jaroslav PÁNEK, *Die historisch-ökologischen Aspekte der Wasserwirtschaft in den böhmischen Ländern im 16. Jahrhundert*, *Historická ekologie / Historical ecology* 1, 1988, s. 77–124.

PÁNEK 1992: Jaroslav Pánek, *Život na šlechtickém sídle v předbělohorské době*, in: Lenka Bobková (ed.), *Život na šlechtickém sídle v 16.-18. století*, Ústí nad Labem 1992, s. 9–27.

PANOCHOVÁ 2004: Ivana PANOCHOVÁ, *Biblicismy v české architektuře 17. století*, *Umění* 52, 2004, č. 3, s. 198–217.

PANOCHOVÁ 2006: Ivana PANOCHOVÁ, *Offiziere und Rivalen Albrecht von Waldsteins als Stifter von Bauwerken in der Zeit des Dreissigjährigen Kriegs in Böhmen und Mähren*, *Umění* 54, 2006, č. 6, s. 492–503.

PARAVICINI 1997: Werner PARAVICINI, *Zeremoniell und Raum*, in: Werner Paravicini (Hg.), *Zeremoniell und Raum. 4. Symposium der Residenzenkommission der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen*, Sigmaringen 1997, s. 11–36.

PARRINELLO – KONDOLF 2021: Giacomo PARRINELLO – G. Mathias KONDOLF, *The social life of sediment*, *Water History* 13, 2021, issue 1, s. 1–12.

PAŘÍZKOVÁ 2010: Kateřina PAŘÍZKOVÁ, *Barokní poutní cesta do Hájků u Prahy*, *Folia historica Bohemica* 25, 2010, č. 2, s. 113–153.

PASSAVANT 1967: Günter PASSAVANT, *Studien über Domenico Egidio Rossi und seine baukünstlerische Tätigkeit innerhalb des süddeutschen und österreichischen Barock*, Karlsruhe 1967.

PATRNÝ – ZEMAN – MACEK – ZAHRADNÍK 2008: Michal PATRNÝ – Lubomír ZEMAN – Petr MACEK – Pavel ZAHRADNÍK, *Ostrov, okres Karlovy Vary. Zámek – stavebně historický průzkum*, rukopis (nepublikováno) 2008.

PAUDLER 1885: Amand Anton PAUDLER, *Graf Josef Kinsky, Herr auf Bürgstein und Schwoyka*, Böhmisch Leipa 1885.

PAVLÍČEK 2015: Jan F. PAVLÍČEK, *Pobyt Giana Gastona de' Medici v Čechách*, disertační práce, Historický ústav, Filozofická fakulta Masarykovy Univerzity v Brně, obhájeno 2015.

PAVLÍČEK 2022: Jan F. PAVLÍČEK, *Finalmente figlio: Pověst o hraběti ze mlýna v kontextu severočeských sasko-lauenburských pověstí*, in: Jiří Malíř (red.) a kol., Anna Marie Františka Sasko-Lauenburská a její rod mezi Čechami a Evropou. Příspěvek k dějinám barokní doby, *Zákupy* 2022, s. 113–145.

PAVLÍČKOVÁ 2001: Radmila PAVLÍČKOVÁ, *Sídla olomouckých biskupů. Mecenáš a stavebník Karel z Liechtensteinu-Castelkorna 1664–1695*, Olomouc 2001.

PETRÁŇ 1995: Josef PETRÁŇ, *Dějiny hmotné kultury II/1. Kultura každodenního života od 16. do 18. století*, Praha 1995.

PFEIFER – POPOVIĆ 2018: Ivan PFEIFER – Michael POPOVIĆ, *Die Baumeister-Familie Rohrer aus Tisau (Tisová), Gestalter des süddeutschen Barock*, *Sudetendeutsche Familienforschung* XIV, 2018, Hf. 7, s. 261–272.

PILLICH 1956: Walter PILLICH, *Jean Trehet. Ein französischer Künstler im Dienst des Wiener Hofes (1686–1740)*, *Jahrbuch des Vereins für Geschichte der Stadt Wien* 12, 1956, s. 130–143.

PLESKAČOVÁ 1961: Jana PLESKAČOVÁ, *Správa a hospodaření na tachloviském panství v letech 1732–1780*, diplomová práce, Katedra pomocných věd historických a archivního studia, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, obhájeno 1961.

PODLAHA 1913: Antonín PODLAHA, *Posvátná místa Království českého. Dějiny a popsání chrámů, kaplí, posvátných soch, klášterů i jiných pomníků katolické víry a nábožnosti v Království českém, díl VII.*, Praha 1913.

POHL 1943: Horst POHL, *Herkunft der Zettlitzer Traupartner im 16. und 17. Jahrhundert*, Zeitschrift für Geschichte der Sudetenländer 6, 1943, č. 2, s. 223–230.

POCHE a kol. 1977: Emanuel POCHE (red.) a kol., *Umělecké památky Čech 1. A/J*, Praha 1977.

POCHE a kol. 1978: Emanuel POCHE (red.) a kol., *Umělecké památky Čech 2. K/O*, Praha 1978.

POCHE a kol. 1980: Emanuel POCHE (red.) a kol., *Umělecké památky Čech 3. P/Š*, Praha 1980.

POLLERROSS 1997: Friedrich POLLERROSS, „*Ergetzliche Lust der Diana*“: *Jagd, Maskerade und Porträt*, in: Wolfgang Adam (Hg.), *Geselligkeit und Gesellschaft im Barockzeitalter*, Wiesbade 1997, s. 795–820.

POLLERROSS 1998: Friedrich POLLERROSS, *Tradition und Recreation. Die Residenzen der österreichischen Habsburger in der frühen Neuzeit (1490–1780)*, Majestat 6, 1998, s. 91–148.

PRAŽÁKOVÁ SELIGOVÁ 2015: Markéta PRAŽÁKOVÁ SELIGOVÁ, *Život poddaných v 18. století: osud, nebo volba?*, Praha 2015.

PREISS 1981: Pavel PREISS, *Boje s dvouhlavou saní. František Antonín Špork a barokní kultura v Čechách*, Praha 1981.

PREISS 2002: Pavel PREISS, *František Antonín Špork a barokní kultura v Čechách*, Praha – Litomyšl 2002.

PRESS 1991: Volker PRESS, *Kriege und Krisen. Deutschland 1600–1715*, München 1991.

PRCHAL 2015: Vítězslav PRCHAL, *Společenstvo hrdinů. Válka a reprezentační strategie českomoravské aristokracie 1550–1750*, Praha 2015.

PŘIBYL 2021: Stanislav PŘIBYL, *Mariánské poutní místo v Horní Polici. V souvislostech víry a ducha*, Horní Police 2021.

RADKAU 2000: Joachim RADKAU, *Natur und Macht. Eine Weltgeschichte der Umwelt*, München 2000.

RAU 2022: Susanne RAU, *Spatiotemporal Entanglements. Insights from history*, in: Engela Million – Christian Haid – Ignacio Castillo Ulloa – Nina Baur, *Spatial Transformations*.

Kaleidoscopic Perspectives on the Refiguration of Spaces, London – New York 2022, s. 60–71.

RENNER 1955: Anna Maria RENNER, *Sibylla Augusta, Markgräfin von Baden. Die Geschichte eines denkwürdigen Lebens*, Karlsruhe 1955.

ROYT 2010: Jan ROYT, *Barokní pout' v Čechách*, in: Jiří Mihola (red.), *Na cestě do nebeského Jeruzaléma. Poutnictví v českých zemích ve středoevropském kontextu*, Brno 2010, s. 31–48.

RÖDEL 2005: Volker RÖDEL, *Das Jagdbuch Markgraf Ludwig Georgs*, in: Rainer Brüning – Clemens Rehm (Hg.), *Ein badisches Intermezzo? Die Markgrafschaft Baden-Baden im 18. Jahrhundert*, Karlsruhe 2005, s. 18–19.

RUTZ 2018: Andreas RUTZ, *Die Beschreibung des Raums. Territoriale Grenzziehungen im Heiligen Römischen Reich*, Köln – Weimar – Wien 2018.

RUTZ 2015: Andreas RUTZ, *Doing territory. Politische Räume als Herausforderung für die Landesgeschichte nach dem 'spatial turn'*, in: Sigrid Hirbodian – Christian Jörg – Sabine Klapp (Hg.), *Methoden und Wege der Landesgeschichte*, Sigmaringen 2015, s. 95–110.

RYANTOVÁ 2004: Marie RYANTOVÁ, *Život rané novoveké šlechtičny v českém království (právní limity a skutečné možnosti)*, in: Tünde LENGYELOVÁ, *Žena a právo. Právne a spoločenské postavenie žien v minulosti*, Bratislava 2004.

RYANTOVÁ 2014: Marie RYANTOVÁ, *Vrchnostenské hospodaření na panství Vysoký Chlumec v 17. a na počátku 18. století. Příspěvek k dějinám českého velkostatku*, České Budějovice 2014.

RYANTOVÁ 2016: Marie RYANTOVÁ, *Polyxena z Lobkovic. Obdivovaná i nenáviděná první dáma království*, Praha 2016.

RYBA 1992: Jan RYBA: *Režijní hospodářství na toužimském panství ve druhé polovině 16. století a první polovině 17. století*, in: Ivan Hlaváček (red.), *Seminář a jeho hosté. Sborník prací k 60. narozeninám doc. Dr. Rostislava Nového*, Praha 1992, s. 217–226.

RYCHNOVÁ 2010: Lucie RYCHNOVÁ, *Filip Spannbrucker – ke vztahu stavitele a stavebníka v době vrcholného baroka*, *Z Českého ráje a Podkrkonoší* 23, 2010, s. 31–52.

RYCHNOVÁ 2020: Lucie RYCHNOVÁ, *František Josef Šlik a česká barokní krajina. Život šlechtice na východočeském venkově*, Praha 2020.

RYCHNOVÁ 2022: Lucie RYCHNOVÁ, *Krajinou barokního lázeňství – za uzdravením těla i duše, rozptýlením a užitkem*, in: Robert Šimůnek a kol., *Krajiny barokních Čech*, Praha 2022, s. 82–104.

RYNEŠ 1974: Václav RYNEŠ, *El Culto de Santiago de Compostela en Bohemia*, *Ibero-Americana Pragensia* 8, 1974, s. 135–144.

SÁDLO – HÁJEK 2004a: Jiří SÁDLO – Pavel HÁJEK, *Česká barokní krajina: co to vlastně je? I. Kulturněantropologická východiska a odpovědi*, *Dějiny a současnost* 26, 2004, č. 3, s. 29–33.

SÁDLO – HÁJEK 2004b: Jiří SÁDLO – Pavel HÁJEK, *Česká barokní krajina: co to vlastně je? II. Jevy, procesy, interpretace*, *Dějiny a současnost* 26, 2004, č. 4, s. 45–49.

SÁDLO – POKORNÝ – HÁJEK – DRESLEROVÁ – CÍLEK 2005: Jiří SÁDLO – Petr POKORNÝ – Pavel HÁJEK – Dagmar DRESLEROVÁ – Václav CÍLEK, *Krajina a revoluce. Významné krajinné přelomy ve vývoji kulturní krajiny českých zemí*, Praha 2005.

SANDER-FAES 2017: Stephan SANDER-FAES, *Herrschaft und Staatlichkeit. Böhmen und die Habsburgermonarchie vom Dreißigjährigen Krieg bis Karl VI.*, habilitační práce, University of Zürich 2017.

SEDLÁČEK 1869: August SEDLÁČEK, *Rozvržení sbírek a berní r. 1615 dle uzavření sněmu generálního nejvyššími berníky učiněné*, Praha 1869.

SEMOTANOVÁ 2007a: Eva SEMOTANOVÁ, *Barokní krajina globálním tématem historické geografie*, in: Ivana Ebelová – Jiří Šouša (red.), *Inter laurum et olivam*, Praha 2007, s. 343–353.

SEMOTANOVÁ 2007b: Eva SEMOTANOVÁ, *Raně novověká krajina Česka – co o ní víme? (esej)*, in: *Per saecula ad tempora nostra: sborník prací k šedesátým narozeninám prof. Jaroslava Pánka*, sv. 1, Praha 2007, s. 397–405.

SEMOTANOVÁ 2009: Eva SEMOTANOVÁ, *Kladsko jako barokní komponovaná krajina?*, *Historická geografie* 35, 2009, č. 1, s. 161–198.

SEMOTANOVÁ 2010: Eva SEMOTANOVÁ, *Raně novověká krajina českých zemí*, in: Václav Bůžek (red.) a kol., *Společnost českých zemí v raném novověku*, Praha 2010, s. 19–53.

SEMOTANOVÁ 2014: Eva SEMOTANOVÁ, *Významné české rybníční soustavy*, in: Eva Semotanová – Jiří Catjhaml a kol., *Akademický atlas českých dějin*, Praha 2014, s. 164–167.

SCHENK 2011: Winfried SCHENK, *Historische Geographie*, Darmstadt 2011.

SCHIERL 1997: Jiří SCHIERL, *Útvina – dějiny města a obce 1387–1997*, Útvina 1997.

SCHIERL 1998: Jiří SCHIERL, *Renesanční fortifikace města Toužimi. Příspěvek k poznání stavebně historického vývoje Toužimi*, in: VII. Historický seminář Karla Nejdla, Karlovy Vary 1998, s. 46–48.

SCHIERL 2001: Jiří SCHIERL, *Areál zámku v Toužimi – nové poznatky stavebně historického vývoje*, in: Dějiny staveb 2001. Sborník vybraných referátů z konference Dějiny staveb, Ústí nad Labem 2001, s. 141–144.

SCHIERL 2009: Jiří SCHIERL, *Město Toužim 1469–2009. Od minulosti po současnost*, Toužim 2009.

SCHLAG 1990: Wilhelm SCHLAG, *Die Jagd*, in: Adel im Wandel. Politik – Kultur – Konfession 1500–1700. Katalog der niederösterreichischen Landesausstellung auf der Rosenburg, Wien 1990, s. 343–356.

SCHNEIDER 1984: Hugo SCHNEIDER, *Das Neue Schloß in Baden-Baden*, Die Ortenau: Zeitschrift des Historischen Vereins für Mittelbaden 64 (Burgen und Schlösser in Mittelbaden), 1984, s. 93–102.

SCHRAMM 2008: Manuel SCHRAMM, *Die Entstehung der modernen Landschaftswahrnehmung (1580–1730)*, Historische Zeitschrift 287, 2008, Heft 1, s. 37–59.

SMÍŠEK 2003: Rostislav SMÍŠEK, *Jan Adam Questenberk mezi Vídní a Jaroměřicemi*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (red.), *Šlechta v habsburské monarchii a císařský dvůr (1526–1740)*, OH 10, České Budějovice 2003, s. 331–354.

SOMMER 1866: Wenzl SOMMER, *Kurze Geschichte der Stadt Schlackenwerth in Verbindung mit dem Piaristen-Collegium*, Schlackenwerth 1866.

SVITÁK 2019: Zbyněk SVITÁK, *Mezi krajinou a úřadem. Rozšiřování panovnických nařízení po zemi na příkladu Moravy*, in: Ivana Ebelová (red.), *Formy a proměny diplomatické produkce v novověku III. Diplomatika a proměny kulturní krajiny v novověku (1500–1945)*, Praha 2019, s. 84–98.

SVOBODA 1910: Gustav V. SVOBODA, *Kácov (I. část)*, Sborník historického kroužku 11, 1910, č. 1–2, s. 17–34.

SVOBODA a kol. 2016: František SVOBODA – Aleš HOMOLA – Petr CZAJKOWSKI – Martin MARKEL – Barbora PONEŠOVÁ, *Krajina jako dílo. Barokní krajinou od Mikulova po Znojmo*, Brno 2016.

SVOBODOVÁ 2015: Milada SVOBODOVÁ, *Zapomenutá sbírka apelačního rady Václava Řehoře Hannla aneb odkud pocházely nejstarší a nejcennější rukopisy někdejší majorátní czerninské knihovny*, *Studie o rukopisech* 45, 2015, s. 37–78.

SÝKOROVÁ 1961: Helena SÝKOROVÁ, *Správa a hospodaření na panství Buštěhrad v letech 1731–1780*, diplomová práce, Katedra pomocných věd historických a archivního studia, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, obhájeno 1961.

ŠANDA 2020: Martin ŠANDA, *Anton Erhard Martinelli (1684–1747). Vídeňský architekt ve schwarzenberských službách*, České Budějovice 2020.

ŠANTRŮČKOVÁ 2014: Markéta ŠANTRŮČKOVÁ, *Krajinářská tvorba Jana Rudolfa Černína. Vznik a vývoj parků v Krásném Dvoře, Jemčině, Petrohradě a Chudenicích*, Praha 2014.

ŠANTRŮČKOVÁ – HOJDA – KRUMMHOLZ a kol. v tisku: Markéta ŠANTRŮČKOVÁ – Zdeněk HOJDA – Martin KRUMMHOLZ, *Jan Rudolf Černín a jeho Krásný Dvůr. Krajinářský part v Čechách v ohnisku vlivů a cestovních inspirací 1770–1830*, v tisku.

ŠIMEK 2004: Jiří M. ŠIMEK, *Povídání o Zákupěch*, Zákupy 2004.

ŠIMŮNEK 2009: Robert ŠIMŮNEK, *Alod*, in: Jaroslav Pánek (red.), *Akademická encyklopedie českých dějin*. Sv. 1, A–C, Praha 2009, s. 36–37.

ŠIMŮNEK 2014: Robert ŠIMŮNEK, *Prospekty českých panství Sibylly Augusty Bádenské (1716)*, *Průzkumy památek* 21, 2014, č. 1, s. 5–38.

ŠIMŮNEK 2018: Robert ŠIMŮNEK, *Obraz šlechtického panství v Čechách 1500–1750*, Praha 2018.

ŠIMŮNEK – HRBEK – STERNECK – KESSLER – JEDLIČKOVÁ 2019: Robert ŠIMŮNEK – Jiří HRBEK – Tomáš STERNECK – Vojtěch KESSLER – Blanka JEDLIČKOVÁ 2019, *Hejtman*, in: Jaroslav Pánek (red.), *Akademická encyklopedie českých dějin*, sv. 5, H/1, Praha 2019, s. 39–48.

ŠIMŮNEK – MOČIČKOVÁ – VOKURKA 2022: Robert ŠIMŮNEK – Jitka MOČIČKOVÁ – Michal VOKURKA, *Krajina barokních Čech dnešními očima*, in: Robert Šimůnek a kol., *Krajiny barokních Čech*, Praha 2022, s. 7–59.

ŠPÍNOVÁ 2020: Adéla ŠPÍNOVÁ, *Povodně a význačná sucha v Posázaví v historii*, diplomová práce, Katedra vodního hospodářství a environmentálního modelování, Fakulta životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze, obhájeno 2020.

ŠTEFANOVÁ 2001: Dana ŠTEFANOVÁ, *Zur Stellung von Witwen in ländlichen Gesellschaften der Frühen Neuzeit zwischen 1558 und 1750*, in: Václav Bůžek – Dana Štefanová (Hg.), *Menschen – Handlungen – Strukturen. Historisch-anthropologische Zugangsweisen in den Geschichtswissenschaften*, České Budějovice 2002, s. 197–217.

ŠTEFANOVÁ 2014: Dana ŠTEFANOVÁ, *Cultural Transfer, Regional History and Historical Comparison as Research Concepts. Comparing Research Between Western and Eastern Europe*, in: Veronika Čapská (ed.), *Processes of Cultural Exchange in Central Europe (1200–1800)*, Opava 2014, s. 11–32.

ŠTĚPÁNEK 2003: Pavel ŠTĚPÁNEK, *Iberské prvky v ikonografii barokního umění v severozápadních Čechách (poznámka k ikonografii sv. Starosty)*, in: Petr Hrubý – Michaela Hrubá (red.), *Barokní umění v severozápadních Čechách*, Ústí nad Labem 2003, s. 95–113.

ŠTĚPÁNEK 2018: Pavel ŠTĚPÁNEK, *Kapitoly z dějin česko-španělských kulturních styků a vztahů*, Praha 2018.

ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ – KUPKA (red.) a kol. 2013: Kateřina ŠTRÉBLOVÁ HRONOVSKÁ – Jiří KUPKA (red.) a kol., *Ochrana kulturní krajiny. Hledání cílů, možností a pravidel*, Praha 2013.

TELESKO 2019: Werner TELESKO, „*Sakrallandschaft*“. *Annäherungen an einen komplexen Begriff*, in: Werner Telesko – Thomas Aigner (Hg.), *Sakralisierung der Landschaft, Inbesitznahme, Gestaltung und Verwendung im Zeichen der Gegenreformation in Mitteleuropa*, St. Pölten 2019, s. 10–21.

TINKOVÁ 2022: Daniela TINKOVÁ, *Osvícenství v českých zemích I. Formování moderního státu (1740–1792)*, Praha 2022.

TITTL 1931: Josef Maria TITTL, *Die Wallfahrtsbasilika als Kunstdenkmal*, *Erzgebirgs-Zeitung* 52, 1931, s. 76–79.

TLAPÁK 1988: Josef TLAPÁK, *K problematice výnosovosti velkostatku v první polovině 18. století. Výnosné bilance moravských Velkostatků Janovice (1713–1722) a Pernštejn (1721–1754)*, in: Sborník kruhu přátel Muzea hlavního města Prahy. 100 let Společnosti přátel starožitností, číslo 1, Praha 1988, s. 231–238.

TLAPÁK 1990: Josef TLAPÁK, *Výnosy českých panství bavorských vévodů v letech 1720–1753*, Vědecké práce Zemědělského muzea 28, 1990, s. 135–171.

TSCHERNEY 1894: Anton TSCHERNEY, *Schwaden a. d. Elbe geographisch und geschichtlich dargestellt I.*, Aussig 1894.

TSCHERNEY 1900: Anton TSCHERNEY, *Schwaden a. d. Elbe geographisch und geschichtlich dargestellt II.*, Aussig 1900.

TŮMA 2017: David TŮMA, *Schwarzenberská lovecká zařízení*, in: Ludmila Ourodová-Hronková (red.) a kol., *Schwarzenberská krajina Hlubocka a Třeboňska. Proměna krajiny na vybraných schwarzenberských panstvích v letech 1660–1930*, České Budějovice 2017, s. 106–119.

UERSCHELN – KRÖSCHE 2008: Gabriele UERSCHELN – Klaus KRÖSCHE (Hg.), *Wunder und Wissenschaft. Salomon de Caus und die Automatenkunst in Gärten um 1600*, Düsseldorf 2008.

ULIČNÝ a kol. 2017: Petr ULIČNÝ (red.) a kolektiv: *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600–1635*, I.–II. díl, Praha 2017.

ULIČNÝ 2017a: Petr ULIČNÝ, *Dvůr a zahrada v Bubnech u Prahy*, in: Petr Uličný (red.) a kolektiv: *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600–1635*, I. díl, Praha 2017, s. 188–201.

ULIČNÝ 2017b: Petr ULIČNÝ, *Mlýn a zahrada v Zadním Ovenci (Troji) u Prahy*, in: Petr Uličný (red.) a kolektiv: *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600–1635*, I. díl, Praha 2017, s. 202–218.

ULIČNÝ 2017c: Petr ULIČNÝ, *Krajinná kompozice a urbanismus Valdštejnova Jičína*, in: Petr Uličný (red.) a kolektiv: *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600–1635*, I. díl, Praha 2017, s. 469–491.

ULIČNÝ 2017d: Petr ULIČNÝ, *Architektura v českých zemích 1600–1635*, in: Petr Uličný (red.) a kolektiv: *Architektura Albrechta z Valdštejna. Italská stavební kultura v Čechách v letech 1600–1635*, II. díl, Praha 2017, s. 821–1110.

ULIČNÝ 2018: Petr ULIČNÝ, *Hortus Palatinus in the Bohemian Mirror: Listening to Orpheus and Bathing in the Teplice Garden*, *Studies in the History of Gardens & Designed Landscapes. An International Quarterly* 38, 2014, č. 4, s. 293–311.

ÚLOVEC 2003: Jiří ÚLOVEC, *Ohrožené hrady, zámky a tvrze Čech*, 1. díl, A–M, Praha 2003.

URBAN 1901: Michael URBAN, *Zur Geschichte der Burg und Stadt Theusing*, *Mittheilungen des Vereins für Geschichte der Deutschen in Böhmen* 40, 1901, č. 1, s. 105–140.

VÁCHA 2010: Štěpán VÁCHA, *Šlechtické kaple v kostele Panny Marie ve Staré Boleslavi. Oltářní výzdoba a fundace v 17. století*, *Umění* 58, 2010, s. 17–41.

VALENTA 2002: Aleš VALENTA, *Velkostatek Chlumec nad Cidlinou od konce 17. století do roku 1740*, *Východočeský sborník historický* 11, 2002, s. 85–104.

VALENTA 2011: Aleš VALENTA, *Lesk a bída barokní aristokracie*, České Budějovice 2011.

VALENTA 2016: Aleš VALENTA, *Grauparova mapa velkostatku Jilemnice*, Vrchlabí 2016.

VÁLKA 1956: Josef VÁLKA, *Studie k výrobní struktuře feudálního velkostatku v 17. století*, *Časopis Matice moravské* 75, 1956, č. 1–2, s. 131–153.

VÁRI 2009: András VÁRI, *Güter und Grafen: die Großgrundbesitzer Ungarns im Spannungsfeld zwischen der höfischen Gesellschaft und den eigenen Herrschaftsbereichen 1740–1848*, in: Ivo Cerman – Luboš Velek (Hg.), *Adel und Wirtschaft. Lebensunterhalt der Adelligen in der Moderne*, München 2009, s. 267–283.

VAVERKOVÁ 2017: Zuzana VAVERKOVÁ, *Lovecké tradice Schwarzenbergů a dochované artefakty*, in: Ludmila Ouredová-Hronková (red.) a kol., *Schwarzenberská krajina Hlubočka a Třeboňsko. Proměna krajiny na vybraných schwarzenberských panstvích v letech 1660–1930*, České Budějovice 2017, s. 132–153.

VLASÁKOVÁ 2021: Zuzana VLASÁKOVÁ, *Mezi normou a každodenní praxí. Správa komorních panství Pardubice, Poděbrady a Kolín v letech 1614–1702*, disertační práce, Ústav historických věd, Filozofická fakulta Univerzity Pardubice, obhájeno 2021.

VLČEK 1989: Pavel VLČEK, „*Dientzenhoferův skicář*“ a česká architektura 1640–1670, *Umění* 37, 1989, č. 6, s. 473–497.

VLČEK a kol. 2004: Pavel VLČEK a kolektiv, *Encyklopedie architektů, stavitelů, zedníků a kameníků v Čechách*, Praha 2004.

VOKURKA 2016: Michal VOKURKA, *Julius Jindřich Sasko-Lauenburský versus ostrovští měšťané. Proměna Ostrova ve vévodskou rezidenci*, in: Kateřina Kovárová – Zbyněk Sviták (red.), *Historie 2015/2016. Sborník prací z celostátní studentské vědecké konference*, Brno 2017, s. 135–150.

VOKURKA 2017: Michal VOKURKA, *Sasko-lauenburští vévodové jako příklad aristokracie v Čechách 17. století*, *Boemiae Occidentalis Historica*, 2017, č. 2, s. 5–29.

VOKURKA 2018a: Michal VOKURKA, *Barokní krajínová tvorba. Srovnání přístupu Šliků a Sasko-Lauenburských*, diplomová práce, Ústav českých dějin, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, obhájeno 2018.

VOKURKA 2018b: Michal VOKURKA, *Zahrada sasko-lauenburských vévodů v Ostrově ve světle písemných pramenů*, *Monumentorum custos*, 2018, s. 17–28.

VOKURKA 2019a: Michal VOKURKA, *Sasko-lauenburská panství v době třicetileté války*, *Boemiae Occidentalis historica*, 2019, č. 1, s. 145–161.

VOKURKA 2019b: Michal VOKURKA, *Rezidence sasko-lauenburských princezen. Úpravy sídel a jejich okolí na panstvích Anny Marie Františky a Sibylly Augusty*, *Historická geografie* 45, 2019, č. 1, s. 89–119.

VOKURKA 2019c: Michal VOKURKA, *Měděnec: Krušné hory jako laboratoř pozdního feudalismu*, *Ústecký sborník historický*, 2019, č. 2, s. 7–30.

VOKURKA 2020a: Michal VOKURKA, *Bádensko jako česká barokní krajina*, *Historická geografie* 46, 2020, č. 2, s. 197–230.

VOKURKA 2020b: Michal VOKURKA, *Reakce na studii Petry Březáčkové: Ploskovice a Zákupy. Zahrady Anny Marie Františky s vůní ananasu*, *Paginae historiae* 28, 2020, s. 406–411.

VOKURKA 2020c: Michal VOKURKA, *Méně nápadné formy barokní krajínová tvorby*, *Prameny a studie* 67, 2020, s. 23–44.

VOKURKA 2021: Michal VOKURKA, *Einsiedelské kaple v Čechách a vliv bádenských markrabat*, 2021, č. 2, s. 30–47.

VOKURKA 2022a: Michal VOKURKA, *Louis George of Baden-Baden and his gardens at the end of the baroque era*, *Die Gartenkunst* 34, 2022, č. 1, s. 55–66.

VOKURKA 2022b: Michal VOKURKA, *Barokní krajínovtorba na sasko-lauenburských panstvích 1635–1740*, Praha 2022.

VOKURKA 2022c: Michal VOKURKA, *Sasko-lauenburský rod v 17. století. V síti příbuzenských a politických vztahů*, in: Jiří Malíř (red.) a kol., Anna Marie Františka Sasko-Lauenburská a její rod mezi Čechami a Evropou. Příspěvek k dějinám barokní doby, Zákupy 2022, s. 37–56.

VOREL 1991: Petr VOREL, *Města jako sídla feudálních vrchností*, in: *Česká města v 16.–18. století*, Praha 1991, s. 121–138.

VOREL 2007: Petr VOREL, *Zlatá doba českého rybníkářství. Vodní hospodářství v ekonomice 16. století*, Dějiny a současnost. Kulturně historická revue 29, 2007, č. 8, s. 30–33.

VOTOČEK 1969: Otokar VOTOČEK, *Ploskovický zámek a jeho stavební úpravy v 18. století*, Umění 17, 1969, č. 1, s. 59–75.

WACHSMANOVÁ 1946: Viktorie WACHSMANOVÁ, *Život a dílo Abrahama Leuthnera*, Památky archeologické – řada historická 42, 1946, s. 14–60.

WALTER 2010: Martin WALTER, *Rastatt soll Residenz werden. Zur Entstehungsgeschichte von Stadt und Schloss*, in: Wolfgang Froese – Martin Walter (Hg.), *Der Türkenlouis. Markgraf Ludwig Wilhelm von Baden und seine Zeit*, Gernsbach 2010, s. 61–74.

WARDE 2018: Paul WARDE, *The Invention of Sustainability. Nature and Destiny, c. 1500–1870*, Cambridge 2018.

WARNKE 1992: Martin WARNKE, *Politische Landschaft. Zur Kunstgeschichte der Natur*, München – Wien 1992.

WENGER 2010: Michael WENGER, *Die Gärten der Herzöge von Sachsen-Lauenburg im Schlackenwerth. Gartenkunst von europäischem Format*, in: Annemarie Röder – Michael Wenger (Hg.), *Barockes Erbe: Markgräfin Sibylla Augusta von Baden-Baden und ihre böhmische Heimat*, Stuttgart 2010, s. 75–95.

WENZEL 1996: Carola WENZEL, „... von wegen den Kupfer zu sparen“. *Der böhmische Baumeister Abraham Leuthner und die Traktatliteratur im 17. Jahrhundert*, München 1996.

WIMMER 2012: Clemens Alexander WIMMER, *Zur Entstehung von Baumschulen in Deutschland*, in: Sylvia Butenschön (Hg.), *Frühe Baumschulen in Deutschland. Zum Nutzen, zur Zierde und zum Besten des Landes*, Berlin 2012, s. 15–44.

WINKELBAUER 1999: Thomas WINKELBAUER, *Fürst und Fürstendiener. Gundaker von Liechtenstein, ein österreichischer Aristokrat des konfessionellen Zeitalters*, Wien 1999.

WINKELBAUER 2008: Thomas WINKELBAUER, Gundaker von Liechtenstein als Grundherr in Niederösterreich und Mähren. Normative Quellen zur Verwaltung und Bewirtschaftung eines Herrschaftskomplexes und zur Reglementierung des Lebens der Untertanen durch einen adeligen Grundherrn sowie zur Organisation des Hofstaats und der Kanzlei eines „Neufürsten“ in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts, Wien – Köln – Weimar 2008.

WIRTH 1907: Zdeněk WIRTH, *Soupis památek historických a uměleckých v království Českém od pravěku do počátku XIX. století*, Praha 1907.

WIRTH 1925: Zdeněk WIRTH, *Komponovaná krajina*, *Náš domov*, 1925, s. 14–15.

WIRTH 1941: Zdeněk WIRTH, *Tvář české krajiny*, *Volné směry* 36, 1941, č. 1, s. 5–6.

WOECKEL 1992: Gerhard P. WOECKEL, *Pietas Bavarica. Wallfahrt, Prozession und Ex voto-Gabe im Hause Wittelsbach in Ettal, Wessobrunn, Altötting und der Landeshauptstadt München von der Gegenreformation bis zur Säkularisation und der „Renovatio Ecclesiae“*, Weißhorn 1992.

WOITSCH 2009: Jiří WOITSCH, *K hospodářskému využití lesa v raném novověku. „Lesní řemesla“ v 17.–18. století*, disertační práce, Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, obhájeno 2009.

WÜST 2018: Wolfgang WÜST, *Das prinzip der Nachhaltigkeit – Holz, Forst- und Waldordnungen als Quellen für ökologisches Wirtschaften*, in: Wolfgang Wüst – Gisela Drossbach (Hg.), *Umwelt-, Klima- und Konsumgeschichte. Fallstudien zu Süddeutschland, Österreich und der Schweiz*, Berlin 2018, s. 315–350.

WÜST 2019: Wolfgang WÜST, *Die „gute“ Policy. Gesellschaftsideale der Frühmoderne? Eine süddeutsche Bilanz*, St. Ottilien 2019.

ZAHRADNÍK 2018: Pavel ZAHRADNÍK, *Stavebníci v Čechách v době barokní*, in: Petr Macek – Richard Biegel – Jakub Bachtík (red.), *Barokní architektura v Čechách*, Praha 2018, s. 597–601.

ZATLOUKAL – PAVLÍČEK – NOKKALA MILTOVÁ 2019: Ondřej ZATLOUKAL – Martin PAVLÍČEK – Radka NOKKALA MILTOVÁ, *„Sospes innovicis horti frueris deliciis.“ Květná*

zahrada v Kroměříži 1665–1675, in: Rostislav Švácha – Martina Potůčková – Jiří Kroupa, Karel z Lichtensteinu-Castelcornu (1624–1695). Místa biskupovy paměti, Olomouc 2019, s. 155–202.

ZATLOUKAL 2019: Ondřej ZATLOUKAL, *Zahradní kultura za biskupa Karla z Lichtensteinu-Castelcornu v evropském kontextu*, in: Ondřej Jakubec (red.), Karel z Lichtensteinu-Castelcornu (1624-1695). Olomoucký biskup a kníže střední Evropy, Olomouc 2019, s. 217–228.

ZEMAN a kol. 2001: Lubomír ZEMAN a kolektiv, *Dějiny města Ostrova*, Ronov nad Doubravou 2001.

ZEMAN 1995: Lubomír ZEMAN, *Zámecký park v Ostrově*, Historický sborník Karlovarska 3, 1995, s. 110–146.

ZEMAN 2001b: Lubomír ZEMAN, *Utajený tvůrce vrcholně barokní podoby zámecké zahrady v Ostrově nad Ohří*, in: Dějiny staveb 2001. Sborník vybraných referátů z konference Dějiny staveb, Ústí nad Labem 2001, s. 198–205.

ZEMAN 2003: Lubomír ZEMAN, *Hauenštejn – Horní Hrad*, Plzeň 2003.

ZEMAN 2007: Lubomír ZEMAN, *Zámecká zahrada*, Ostrov 2007.

ZEMAN 2010: Lubomír ZEMAN, *Dianina lázeň v Paláci princů v Ostrově*, Průzkumy památek 17, 2010, č. 2, s. 113–122.

ZEMAN 2012: Lubomír ZEMAN, *Bludiště a labyrinty v ostrovské zahradě*, Ingredere hospes 5, 2012, s. 77–91.

ZEMAN 2015: Lubomír ZEMAN, *Kaple sv. Anny v Ostrově a její památková obnova*, Památky západních Čech 5, 2015, s. 90–100.

ZEMAN 2016: Lubomír ZEMAN, *Zámecká zahrada jako osmý div světa. Ochrana historických prvků vodních systémů*, Zprávy památkové péče 76, 2016, č. 5, s. 459–467.

ZEMAN 2022: Lubomír ZEMAN, *Vzájemné souvislosti stavební podoby zámeckých areálů v Ostrově a v Zákupích*, in: Jiří Malíř (red.) a kol., Anna Marie Františka Sasko-Lauenburská a její rod mezi Čechami a Evropou. Příspěvek k dějinám barokní doby, Zákupy 2022, s. 97–103.

ZEMAN – KLSÁK 2009: Lubomír ZEMAN – Jiří KLSÁK, *Vodní režim v barokním Ostrově*, Svorník 7 (Sborník příspěvků ze 7. konference stavebněhistorického průzkumu: Technická infrastruktura budov a sídel), Praha 2009, s. 87–98.

ŽIŽKA 2018: Jan ŽIŽKA, *Hospodářské dvory bývalých panství v Čechách*, Praha 2018.

Publikační činnost

M. Vokurka, *Barokní krajinotvorba na sasko-lauenburských panstvích 1635–1740*, Praha 2022.

Robert Šimůnek – Jitka Močičková – M. Vokurka a kol., *Krajiny barokních Čech*, Praha 2022.

M. Vokurka, *Louis George of Baden-Baden and his gardens at the end of the baroque era*, *Die Gartenkunst* 34, 2022, č. 1, s. 55–66.

M. Vokurka, *Zwischen der Barocktradition und der Inovation der Aufklärungszeit. Der Schlackenwerther / Ostrover Garten unter Ludwig Georg von Baden-Baden*, in: *Der Schlossgarten im Wandel der Zeit und bedeutende Jubiläen der Besitzer der Herrschaft Schlackenwert / Ostrov*, Ostrov 2022, s. 58–73.

M. Vokurka, *Sasko-lauenburský rod v 17. století. V síti příbuzenských a politických vztahů*, in: Jiří Malíř (red.) a kol., *Anna Marie Františka Sasko-Lauenburská a její rod mezi Čechami a Evropou. Příspěvek k dějinám barokní doby*, Zákupy 2022, s. 37–56.

M. Vokurka, *Einsiedelnské kaple v Čechách a vliv bádenských markrabat*, *Bohemiae Occidentalis Historica* 7, 2021, č. 2, s. 30–47.

M. Vokurka, *Bádensko jako česká barokní krajina*, *Historická geografie* 46, č. 2, 2020, s. 197–230.

M. Vokurka, *Méně nápadné formy barokní krajinotvorby*, *Prameny a studie* 67, 2020, s. 23–44.

M. Vokurka, *Rezidence sasko-lauenburských princezen. Úpravy sídel a jejich okolí na panstvích Anny Marie Františky a Sibylly Augusty*, *Historická geografie* 45, č. 1, 2019, s. 59–119.

M. Vokurka, *Sasko-lauenburská panství v době třicetileté války*, *Bohemiae Occidentalis historica* 5, č. 1, 2019, s. 145–161.

M. Vokurka, *Měděnec: Krušné hory jako laboratoř pozdního feudalismu*, *Ústecký sborník historický*, 2019, č. 2, s. 7–30.

M. Vokurka, *Zahrada sasko-lauenburských vévodů v Ostrově ve světle písemných pramenů*, *Monumentorum Custos*, 2018, s. 17–28.

M. Vokurka, *Sasko-lauenburští vévodové jako příklad aristokracie v Čechách 17. století*, *Bohemiae Occidentalis historica* 3, č. 2, 2017, s. 5–29.

Akademická činnost

Předkladatel tezí pracuje od roku 2019 v Oddělení raného novověku Historického ústavu Akademie věd České republiky.

Mezinárodní konference

Listopad 2018 – *Sasko-lauenburská panství za třicetileté války*, Třicetiletá válka v českých zemích. Doba. Události. Lidé. Kultura, Plzeň

Říjen 2019 – *Jägerlouis and his gardens between baroque heritage and landscape park*, Krásný Dvůr. Early landscape gardens in the Central Europe and their creators, Praha

Září 2021 – *Inhaber, Gärtner und Besucher des Garten im Schlackenwerth (Böhmen, 18. Jahrhundert)*, 13. Gartenhistorisches Forschungskolloquium, Hannover

Říjen 2021 – *Phenomena of Translation and Imitation: the Example of the Residences of the Dukes of Saxe-Lauenburg (17th century)*, Räume und Siedlungen. Höfe und Residenzen im Mittelalter VIII, online

Září 2022 – (spolu s Jitkou Močičkovou) *View from the Outside: Bernard Ferdinand Erberg's (SJ) Topography of Bohemia and his Scientific Network in the Middle of the 18th Century*, Empire of Circulation. Habsburg Knowledge in its Global Settings, Vídeň

Listopad 2022 – *Facing the climate change with natural and cultural heritage*, X CITCEM conference Cultures of Water. Heritage, Environment and Society, Porto

Zahraniční pobyty

Červen až červenec 2021 – Eszterházy Károly Egyetem, Eger

Listopad až prosinec 2021 – Universität Hamburg

Květen 2022 – Universität Wien

[Březen 2023 – Universität Innsbruck]